

Ten Rozen (Aalst, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2016G28

Juli – november 2016

ARCHEOLOGIENOTA met uitgesteld traject

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek	6
1.1 Beschrijvend gedeelte	6
1.1.1 Administratieve gegevens	6
1.1.2 Juridische context	10
1.1.3 Randvoorwaarden (enkel in geval van uitgesteld traject)	10
1.1.4 Onderzoekskader	11
1.1.5 Ruimtelijke situering	11
1.1.6 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief	12
1.1.7 Archeologisch potentieel	17
1.1.7.1 <i>Methode</i>	17
1.1.7.2 <i>Fysisch geografische situatie</i>	17
1.1.7.3 <i>Bekende archeologische vindplaatsen</i>	17
1.1.7.4 <i>Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader</i>	17
1.1.7.5 <i>Verstoringshistoriek</i>	18
1.2 Assessmentrapport	19
1.2.1 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens	19
1.2.1.1 <i>Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)</i>	20
1.2.1.2 <i>Geologie</i>	21
1.2.1.2.1 Tertiair	21
1.2.1.2.2 Quartair	22
1.2.1.3 <i>Bodem</i>	24
1.2.1.3.1 Bodemtypes	24
1.2.1.3.2 Bodemerosie	26
1.2.1.4 <i>Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop</i>	27
1.2.1.5 <i>Hydrografie</i>	29
1.2.2 Gekende archeologische waarden	30
1.2.2.1 <i>Historisch en cartografisch onderzoek</i>	30
1.2.2.1.1 Historische achtergrond	30
1.2.2.1.2 Historische kaarten en huidige verstoring	31
1.2.2.2 <i>Beschrijving van de gekende archeologische waarden</i>	37
1.2.2.3 <i>Projectgebied gesitueerd ten aanzien van zijn landschappelijk en culturele kader</i>	40
1.3 Conclusie en syntheseplan	40
1.3.1 Samenvatting gericht op gespecialiseerd publiek	42
1.3.2 Samenvatting gericht op niet-gespecialiseerd publiek	42

Deel 3: Bibliografie 43

FIGURENLIJST (2016G28)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt)	7
Figuur 2: projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt).	7
Figuur 3: projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt).	8
Figuur 4: projectgebied weergegeven op de meest recente orthofoto (middenschallig, winteropname, bron: Geopunt).	11
Figuur 5: Bestaande toestand.	12
Figuur 6: Inrichting van de centrale stedelijke natuur.	13
Figuur 7: Inrichting voor de zachte weggebruiker.	14
Figuur 8: Inrichting autovrij binnengebied.	15
Figuur 9: Inrichting bouwvelden met gemixt programma.	16
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de traditionele landschappenkaart (bron: Geopunt).	20
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (bron: Geopunt).	21
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (bron: Geopunt).	22
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Samengestelde Quartair Geologische Kaart (bron: Geopunt).	23
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de bodemkaart (bron: Geopunt).	25
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel (2016) (bron: Geopunt).	26
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).	27
Figuur 17: Hoogteverloop van het projectgebied (van noordwest naar zuidoost) volgens de profiellijn weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).	28
Figuur 18: Projectgebied weergegeven met de verschillende waterlopen op het DHMV (bron: Geopunt).	29
Figuur 19: Aalst op de Sanderuskaart, 1641 (Bron: Universiteitsbibliotheek Gent)	30
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)	31
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, 1840 (Bron: Geopunt)	32
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Popp-kaart 1842-1879 (Bron: Geopunt)	33
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropname, 1971 (Bron: Geopunt)	34
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropname, 1979-1990 (Bron: Geopunt)	34
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003	35
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2015 (Bron: Geopunt)	35

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart met aanduiding van de CAI (bron: Geopunt).	37
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de meest recente middenschalige orthofoto tov. Zijn cultuurhistorisch en landschappelijk kader (bron: Geopunt).	40
Figuur 29: syntheseplan.	41

TABELLENLIJST (2016G28)

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.	19
Tabel 3: Overzicht van de historische situatie van de historische kaarten.	36
Tabel 4: Overzicht van de aanwezige CAI.	37

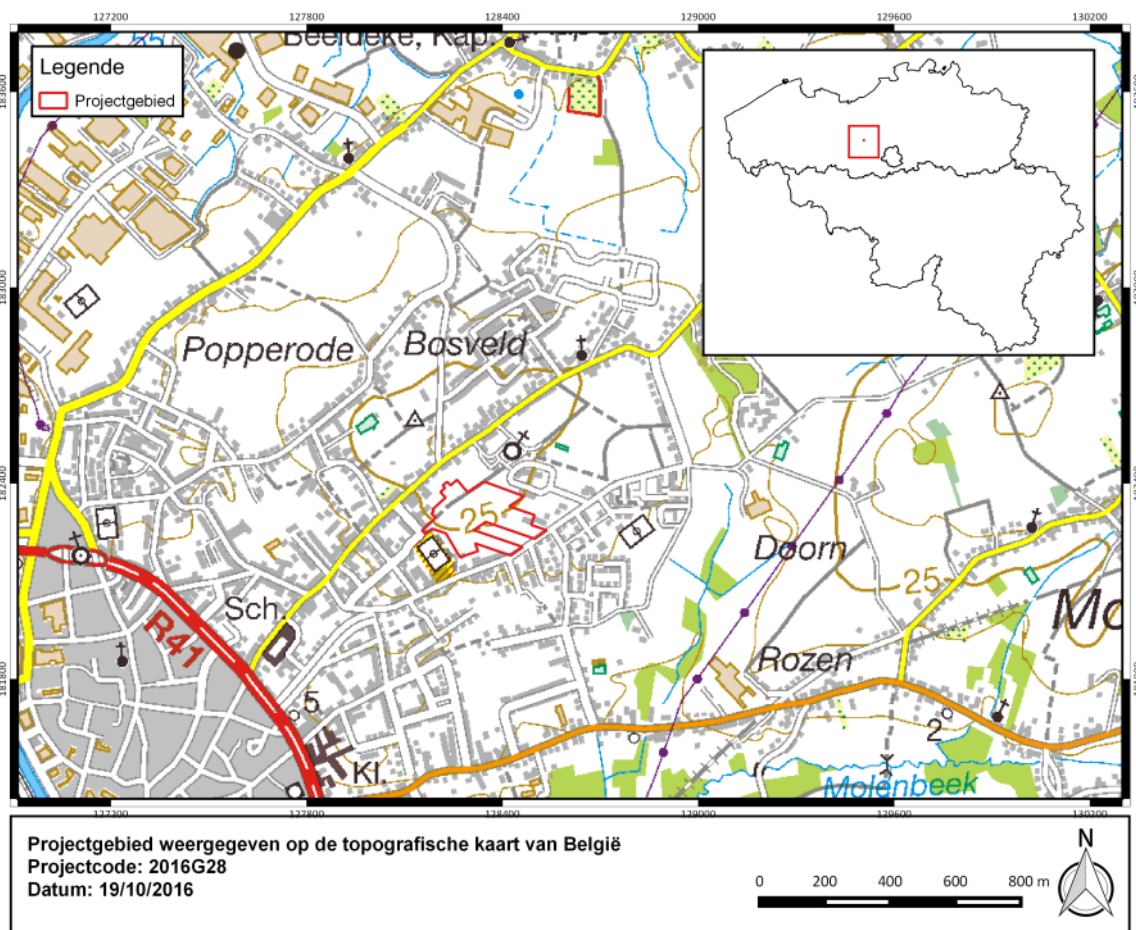
Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

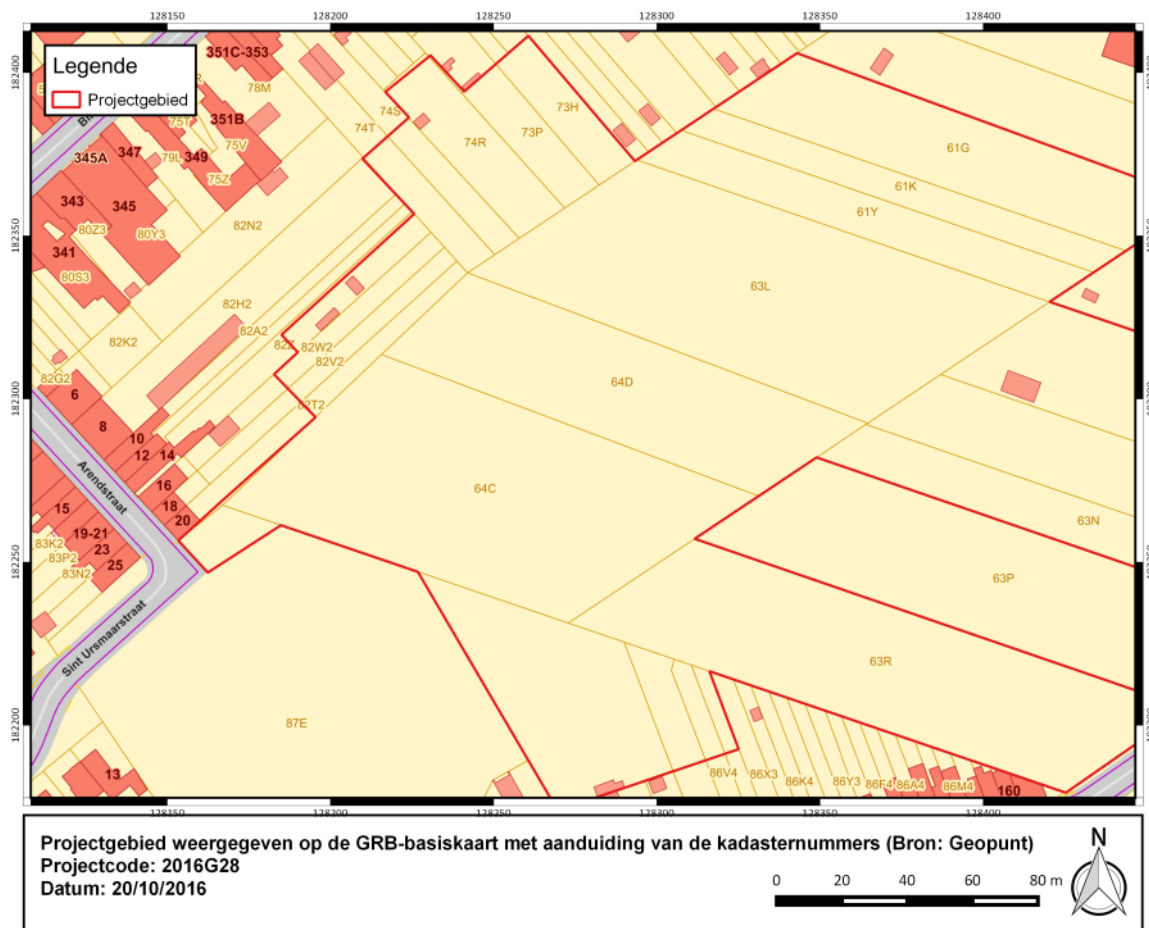
1.1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

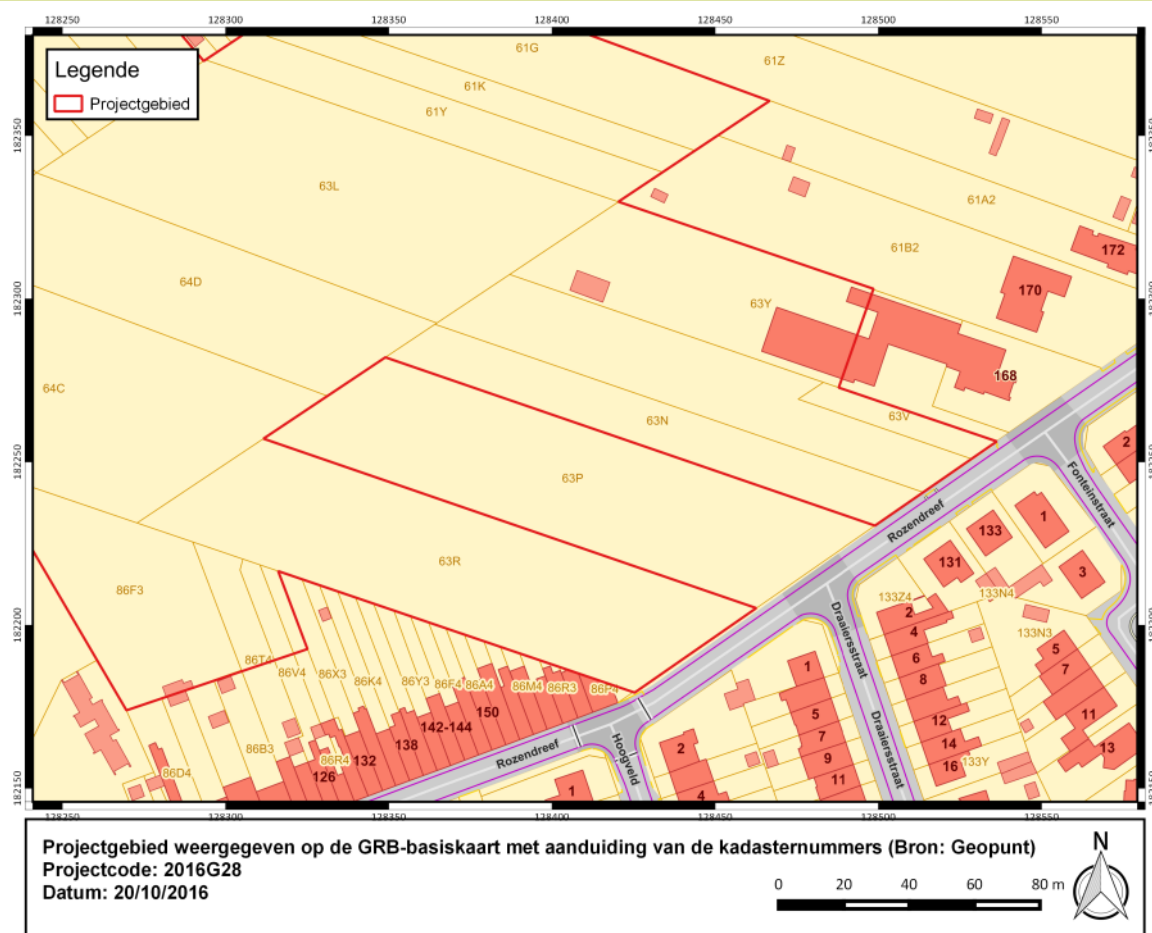
a) Projectcode	2016G28	
b) Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan	/	
c) De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Aalst
	Deelgemeente	/
	Adres	Rozendreef zn 9300 Aalst
	Toponiem	Ten Rozen
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 12700 Y _{min} = 181280 X _{max} = 129820 Y _{max} = 183238
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Aalst 3de afdeling sectie E Deel 82 z, Deel 82 w2, Deel 82 v2, Deel 82 t2, Deel 74 t, Deel 74 s, 74 r, 73 p, 73 h, 64 c, 64 d, 63 l, 61 y, 61 k, 61 g, 63 r, 63 n, 63 t, 63 v, Deel 63 y, 86 f3, Deel 86 t4, Deel 86 v4, Deel 86 w4 Figuur 2, Figuur 3	
f) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 1	
g) De begin- en einddatum van de uitvoering van het onderzoek	Juli – november 2016	
h) De relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed die van toepassing zijn op het onderzochte gebied, de eventuele archeologische site en het onderzoek zelf	Bureauonderzoek	
i) Overzichtsplan met afbakening van verstoorde zones	Nvt	

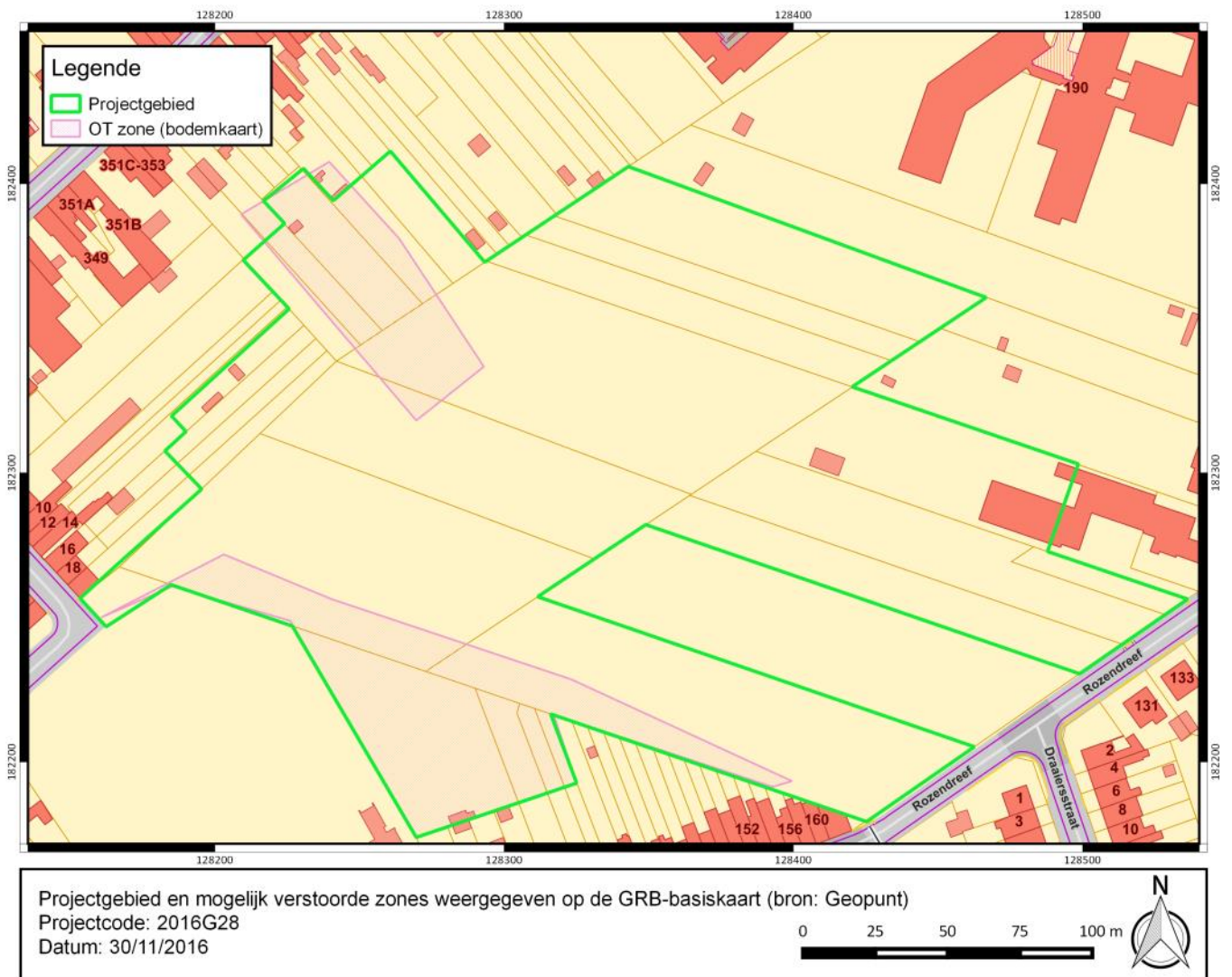
Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt)

Figuur 2: projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt).

Figuur 3: projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt).

Figuur 4: mogelijk verstoorde zones.

1.1.2 Juridische context

Het projectgebied bevindt zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woonuitbreidingsgebied. Daarnaast is het goed gelegen binnen het GRUP afbakening regionaal stedelijk gebied Aalst en ligt binnen de bestemming stedelijk woongebied. Het projectgebied ligt noch binnen een archeologische site, noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een zone waar geen archeologie verwacht wordt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande verkavelingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 4ha 66a 58ca; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.1.3 Randvoorwaarden (enkel in geval van uitgesteld traject)

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk of juridisch, economisch of maatschappelijk onwenselijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning om de volgende redenen:

1/ Het terrein is slechts eigendom van 2 families, maar wel 15 erfgenamen. Daarnaast dezelfde problematiek voor wat betreft de pachter (Quid gebruik terrein, pachteinde, pachtuitredingsvergoeding, ...).

2/ De projectzone betreft een woonuitbreidingsgebied (WUG) waardoor de ontwikkeling ervan nog onzekerder is. Wij dienden al een aanvraag GROEPSWONINGBOUW in mei 2016 maar hebben deze moeten intrekken september 2016. Wij plannen nu in december een nieuwe aanvraag in te dienen! Vooraf: de Provincie, Raad van Vergunningsbetwistingen, Raad van State is zeer duidelijk terzake: ontwikkeling van een WUG krachtens groepswoningbouw is mogelijk.

3/ wij werken aan dit project sinds 2012 en wij hebben ook de volledige steun van de gemeente (CBS en gemeentelijke diensten), RWO etc.

4/ Intussen -september 2016- heeft één van de fracties haar visie gewijzigd onder druk van een buurtcomité van omwonenden. Onaanvaardbaar voor de opdrachtgever van deze nota (na schriftelijk groen licht voor de ontwikkeling in 2012 én na talrijke projectvergaderingen en veelvuldig overleg terzake). Niettemin heeft de opdrachtgever de aanvraag ingetrokken om het inrichtingsplan aan te passen / te wijzigen / te verbeteren (op basis van 2 belangrijkste punten van het actiecomité: (nog) minder woningen met (nog) meer groen- en omgevingsaanleg (want # woningen/ha was al laag gezien landelijk project) en een nog duidelijkere waterhuishouding (want wij voorzagen nu al een buffering van 59 liter/m² waar 25 liter/m² vereist is!)

5/ Gezien de haalbaarheid van een vergunning in dit project hoogst onzeker is, zijn hier uit te voeren werken op het terrein onmogelijk. Stel dat er nooit een vergunning bekomen wordt? Quid kostprijs, herstel van het terrein, ...? We zetten ons 100% in om dit project mogelijk te maken in 2017, maar op vandaag blijft dat een groot vraagteken?

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.1.4 Onderzoekskader

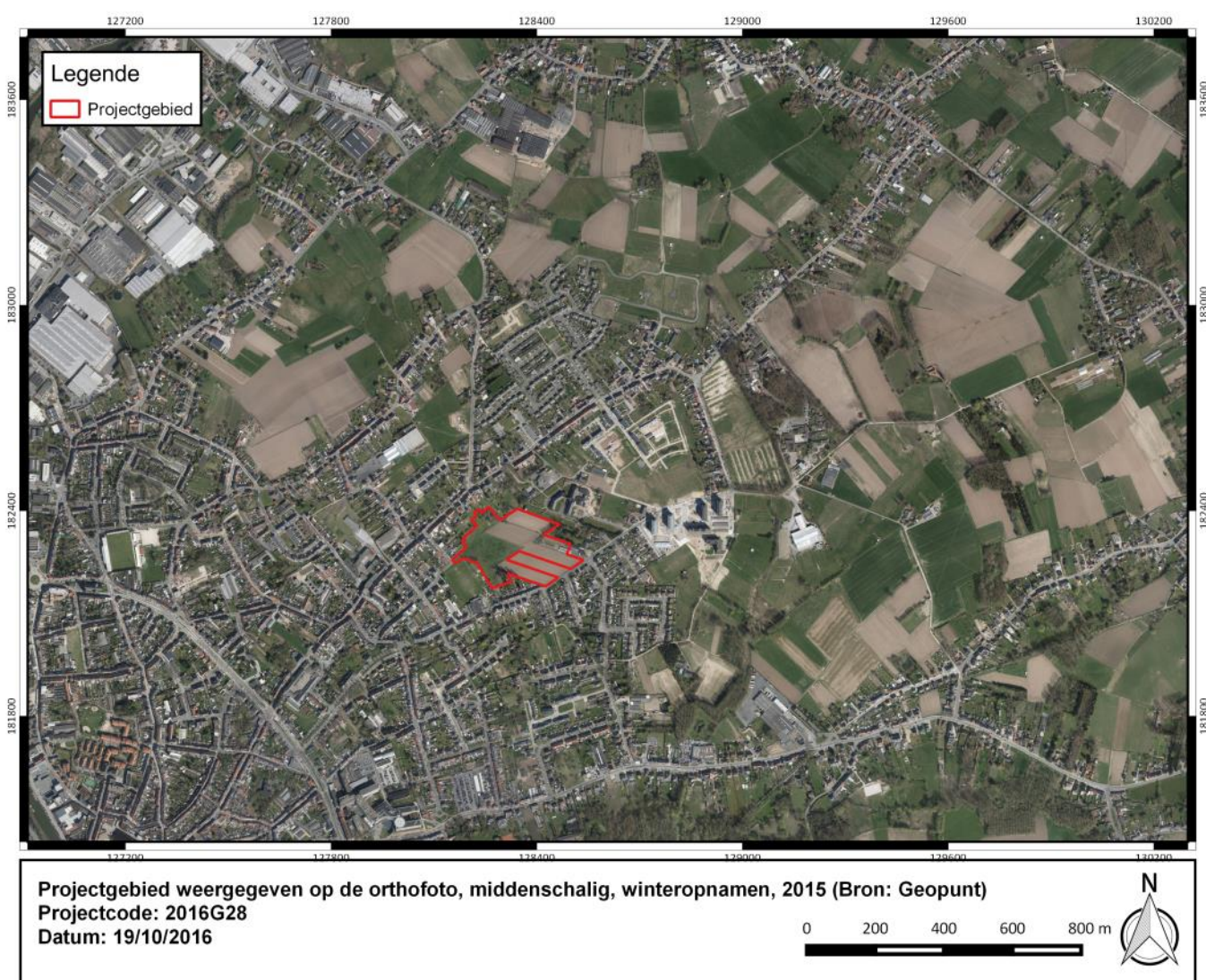
Aanleiding van onderhavig bureauonderzoek vormt de geplande realisatie van een verkaveling. Het projectgebied wordt in deze studie Aalst Ten Rozen genoemd.

Met onderhavig bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van projectgebied Aalst Ten Rozen. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Er werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd binnen het projectgebied.

1.1.5 Ruimtelijke situering

Figuur 5: projectgebied weergegeven op de meest recente orthofoto (middenschallig, winteropname, bron: Geopunt).

Het projectgebied is gesitueerd in de stad Aalst, provincie Oost-Vlaanderen, ten noordoosten van de stadskern. De locatie ligt in het zuiden aan de Rozendreef. Doorheen het projectgebied loopt een fijne weg die enkel voor fietsers en voetgangers toegankelijk is. De wegen ten noorden van de locatie zijn de Binnenstraat en de Botermelkstraat. Nabij de locatie (in het oosten) bevinden zich het Rusthuis OLV Ten Rozen en de Sint-Pauluskerk.

1.1.6 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

Er wordt een verkaveling gerealiseerd met bouwvelden voor grondgebonden en niet-grondgebonden woningen waarvan sommige bouwvelden worden voorzien van een ondergrondse parkeergarage. Gezien het om een verkaveling gaat zijn er geen bodemverstoringen gekend voor de bouw van de woningen.

Voor de aanleg wegenis wordt er voor de woonerven ± 50 cm onder het maaiveld uitgegraven en voor de riolering wordt er $\pm 2,5$ m onder het maaiveld uitgegraven.

De aanleg van de paden in het groengebied zullen een verstoring kennen door het uitgraven van ± 50 cm onder het maaiveld.

Een beknopte volledige omschrijving wordt hieronder gegeven:

De ontwikkeling van dit gebied vormt geen eiland, maar maakt deel uit van enerzijds een bestaande ruimtelijke context, als anderzijds van een toekomstige ruimtelijke context. De verkaveling vormt een eerste invulling van het binnengebied tussen de Rozendreef, de Arendstraat en de Binnenstraat.

Bestaande toestand:

Figuur 6: Bestaande toestand.

Centrale stedelijke natuur vormt het hart van het project:

Door het creëren van een centrale stedelijke natuur ontstaat er een sociaal, functioneel park met plaats voor spel, natuur en wateropvang. Deze centrale stedelijke natuur maakt de verbinding tussen het bestaande sportveld in het zuidwesten en de boomgaard aan het bestaande rusthuis.

Figuur 7: Inrichting van de centrale stedelijke natuur.

Referentiebeelden: Drapers Field in Londen (Kinnear landscape architects) – Velenje City Center Pedestrian zone/Enota (Slovenië)

Zachte weggebruiker staat centraal:

Er wordt een goede aansluiting gemaakt met het centrum van Aalst door het aanleggen van een parallelle fietsroute dat als alternatief kan dienen voor de vrij drukke Binnenstraat. Het zacht verkeer vormt een synergie met de stedelijke natuur.

Figuur 8: Inrichting voor de zachte weggebruiker.

Referentiebeelden: Lubljana Slovenië (Aljoša Dekleva, Tina Gregorič, Lea Kovič, Flavio Coddou) – Residentie Waterweelde (Bredene) - Strategisch Masterplan Bergwijkpark Diemen

Autovrij binnengebied:

De woonontwikkeling wordt via twee aantakkingen op de Rozendreef toegankelijk. Door het verkeer aan de randen te houden, zorgt dit voor een centrale quasi exclusieve zone voor zachte weggebruikers. Deze zone vormt het kloppend hart van het ontwerp. Ook worden toekomstige ontwikkelingen van de naastliggende percelen niet gehypothekeerd.

Figuur 9: Inrichting autovrij binnengebied.

Bouvvelden met gemixt programma:

Het projectgebied wordt door het netwerk van zachte en mechanische verbindingen, opgedeeld in entiteiten waardoor bouwvelden ontstaan. De bouwvelden vormen een hoogwaardige leefomgeving met een regelbaar ontwikkelingstempo waarbij een grote variatie in ontwikkeling mogelijk is zodat er geen monotone wijk ontstaat. De bouwvelden bieden ruimte voor verschillende doelgroepen en verschillende typologieën (bredere gezinswoning, klassieke gezinswoning, moderne starterswoning, samen apart wonen, woning voor senioren, ...).

Referentiebeelden: Eva-Lanxmeer

Figuur 10: Inrichting bouwvelden met gemixt programma.

1.1.7 Archeologisch potentieel

1.1.7.1 Methode

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

1.1.7.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed. Het projectgebied Aalst Ten Rozen wordt gekenmerkt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom heeft het bureauonderzoek als bijkomend doel de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied te kennen. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen.

Volgend kaartmateriaal werd geconsulteerd t.b.v. de aardkundige analyse van de projectlocatie:

- Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
- Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart
- Geomorfologische kaart

1.1.7.3 Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd.

1.1.7.4 Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties.

Om bij deze casus inzicht te verwerven over de archeologische indicatoren in het plangebied werd onderstaand historisch kaartmateriaal geanalyseerd:

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van de graaf de Ferraris (1771-1778)
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1841
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (1842-1879)

Op basis van dit kaartmateriaal kan het landgebruik vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vastgesteld worden en de eventuele gevolgen ervan op het archeologisch bodemarchief ingeschat worden.

Deze gegevens werden aangevuld met informatie afkomstig uit archeologische en historische literatuur, daarnaast is ook gebruik gemaakt van data over de lokale toponymie en geschiedenis.

De keuze van de bronnen is gebaseerd op graad van relevantie en toegankelijkheid.

Om het cultuurhistorische kader van het projectgebied in kaart te brengen, werd het kaartmateriaal beschikbaar op Geoportaal geconsulteerd.

1.1.7.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten.

1.2 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

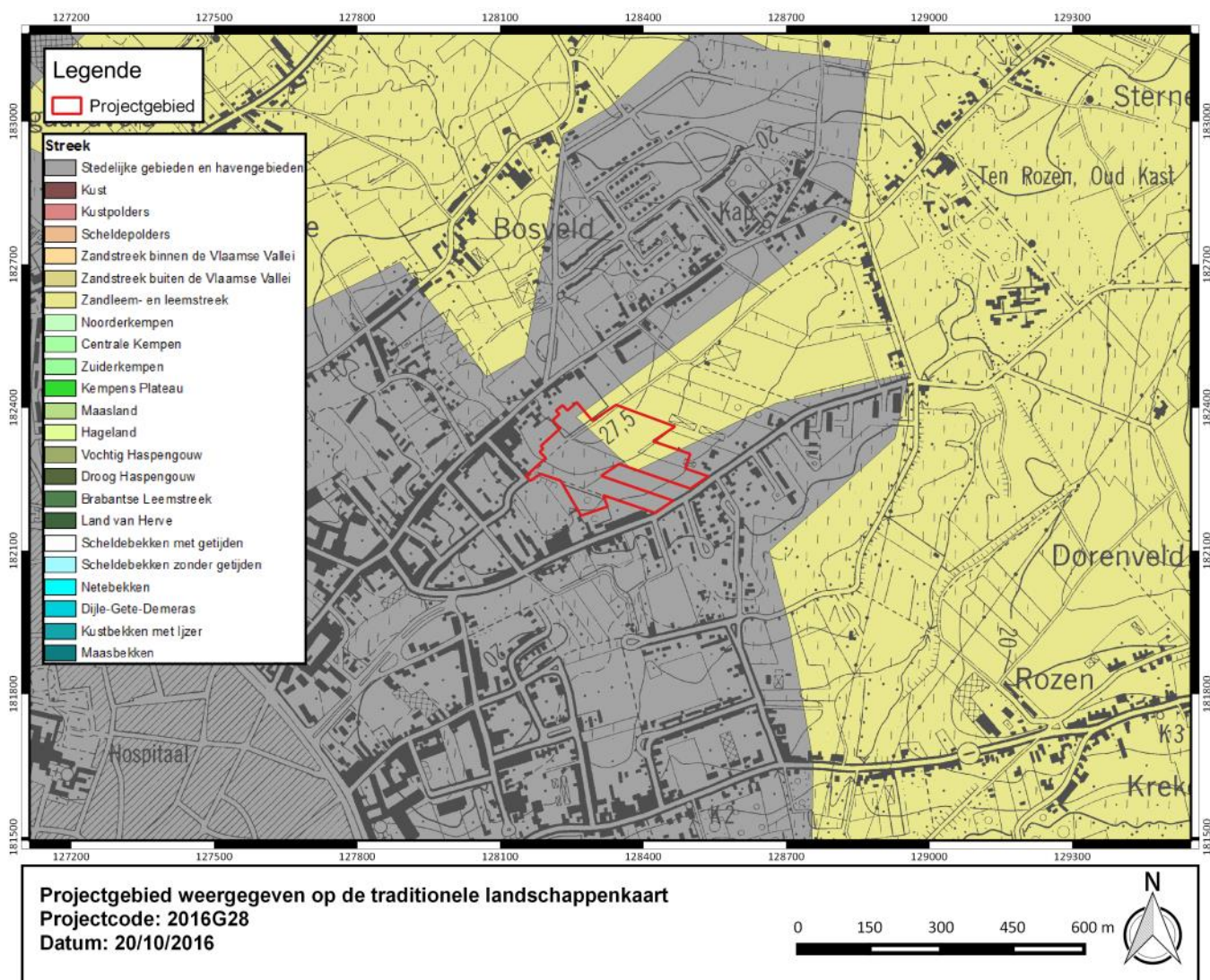
1.2.1 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Tertiair	Lid van Merelbeke en Lid van Vierzele (Formatie van Gentbrugge)
Quartair	Type 1: Eolische deklaag/ hGh: diachroon hellingsgrind en diachrone zandige en lemige hellingssedimenten
Bodemtypes	OT, OB, Lbp(c), Ldc, (s)Ldc, sLdc, Lcc, (s)Lcc
Potentiële bodemerosie	Lage erosiegevoeligheid maar veel colluvium afzetting
Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen	Ligging op flank heuvel. Hoogste punt op ca. 29,74 m TAW en laagste punt op ca. 21,30 m TAW
Hydrografie	Denderbekken (Middendender) Rivieren: Oude Dender, Dender, Molenbeek, Bieselbeek

1.2.1.1 Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)

Het grootste deel van het projectgebied is gelegen in Stedelijke gebieden en havengebieden. Het noordoostelijke deel is gekarteerd als Zandleem- en leemstreek.

Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de traditionele landschappenkaart (bron: Geopunt).

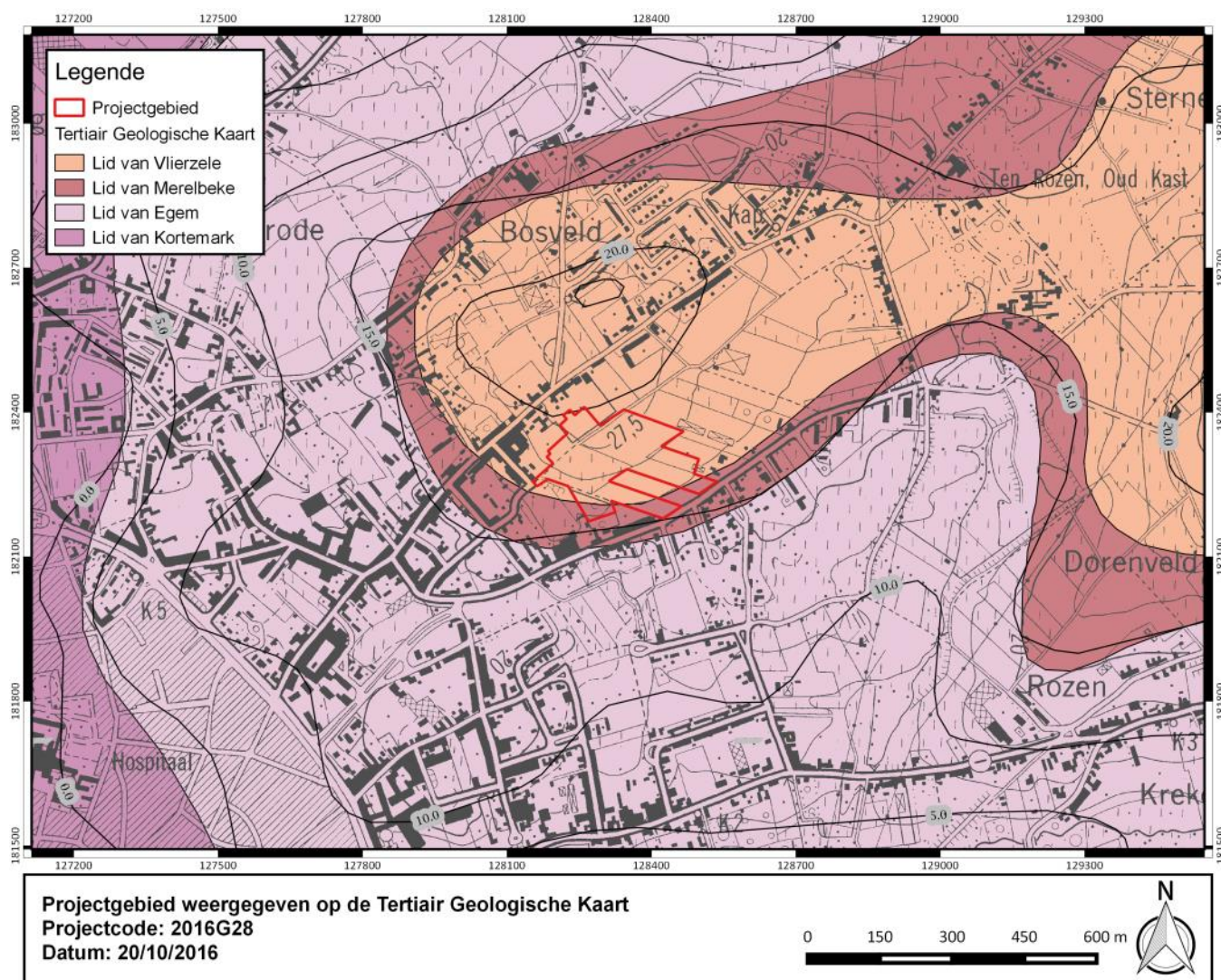
1.2.1.2 Geologie

1.2.1.2.1 Tertiair

Het projectgebied bevindt zich in 2 leden van de Formatie van Gentbrugge. Deze formatie bestaat uit een afwisseling van kleiige, siltige en zandige mariene sedimenten.

Het oudste lid aanwezig in het projectgebied is het Lid van Merelbeke. Het is een blauwgrijze tot donkergrijze klei met intercalaties van dunne zandlensjes. Tevens kan deze organisch materiaal en pyrietachtige concreties bevatten.

Het jongste aanwezige lid is het Lid van Vlierzele. Het is een groen tot grijsgroen fijn zand met kleilenz en plaatselijk dunne zandsteenbankjes. Het is glauconiet- en glimmerhoudend. Naar boven toe gaat het over in een fijn zand. Deze laag is horizontaal gelamineerd of homogeen door bioturbatie (voorkomen van tubulaties). Deze zanden werden afgezet in een epicontinentale zee.¹

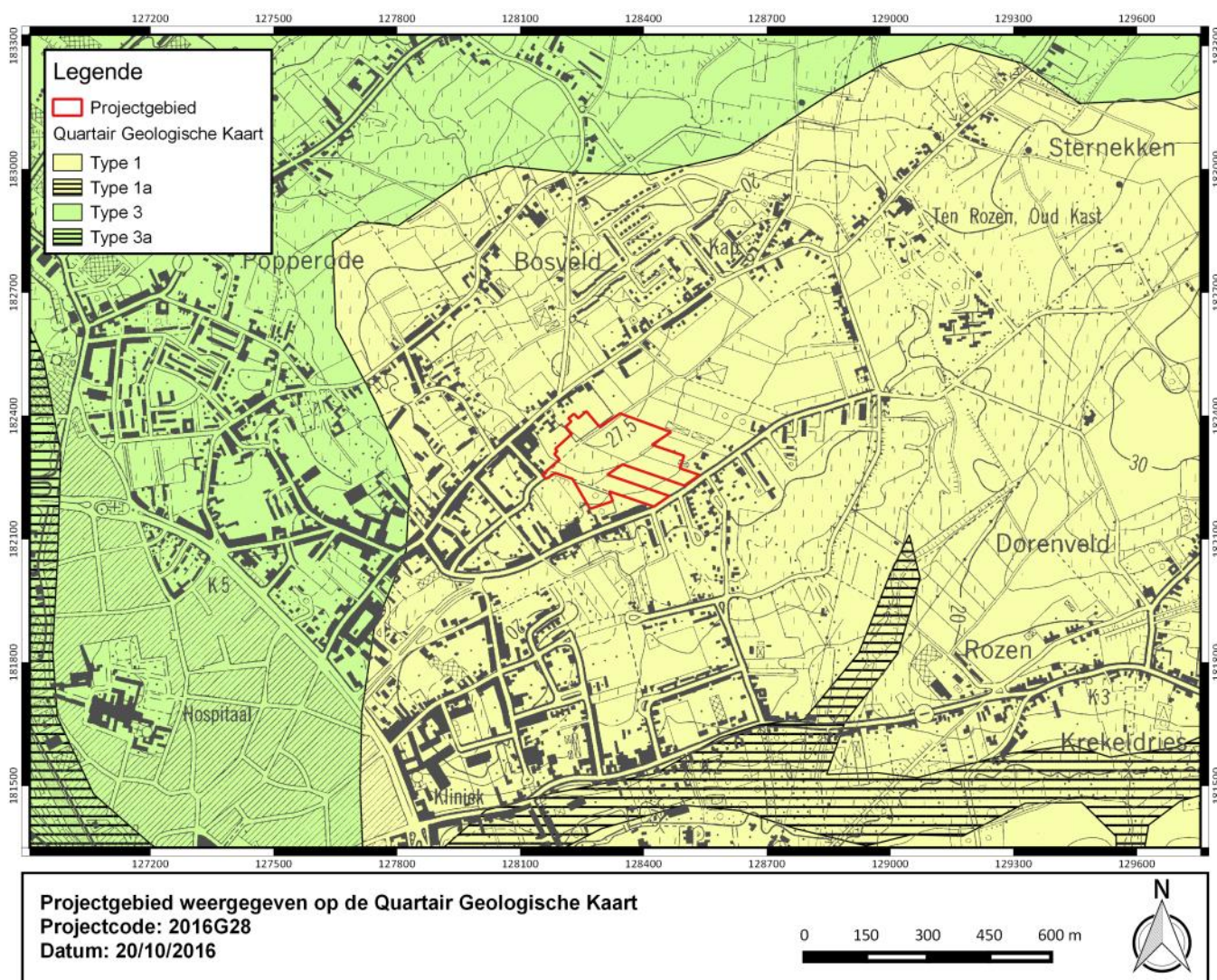

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (bron: Geopunt).

¹ Jacobs, *et al.*, 1996.

1.2.1.2.2 Quartair

Op de Quartair Geologische Kaart is te zien dat het projectgebied zich in **Type 1** bevindt. Deze gekarteerde eenheid bestaat uit een dik Quartair eolisch pakket, afgezet tijdens het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) tot mogelijk Vroeg-Holoceen tijdens de laatste ijstijd wanneer het Noordzeebekken droog lag. In dit pakket kunnen eventuele hellingsafzettingen voorkomen.

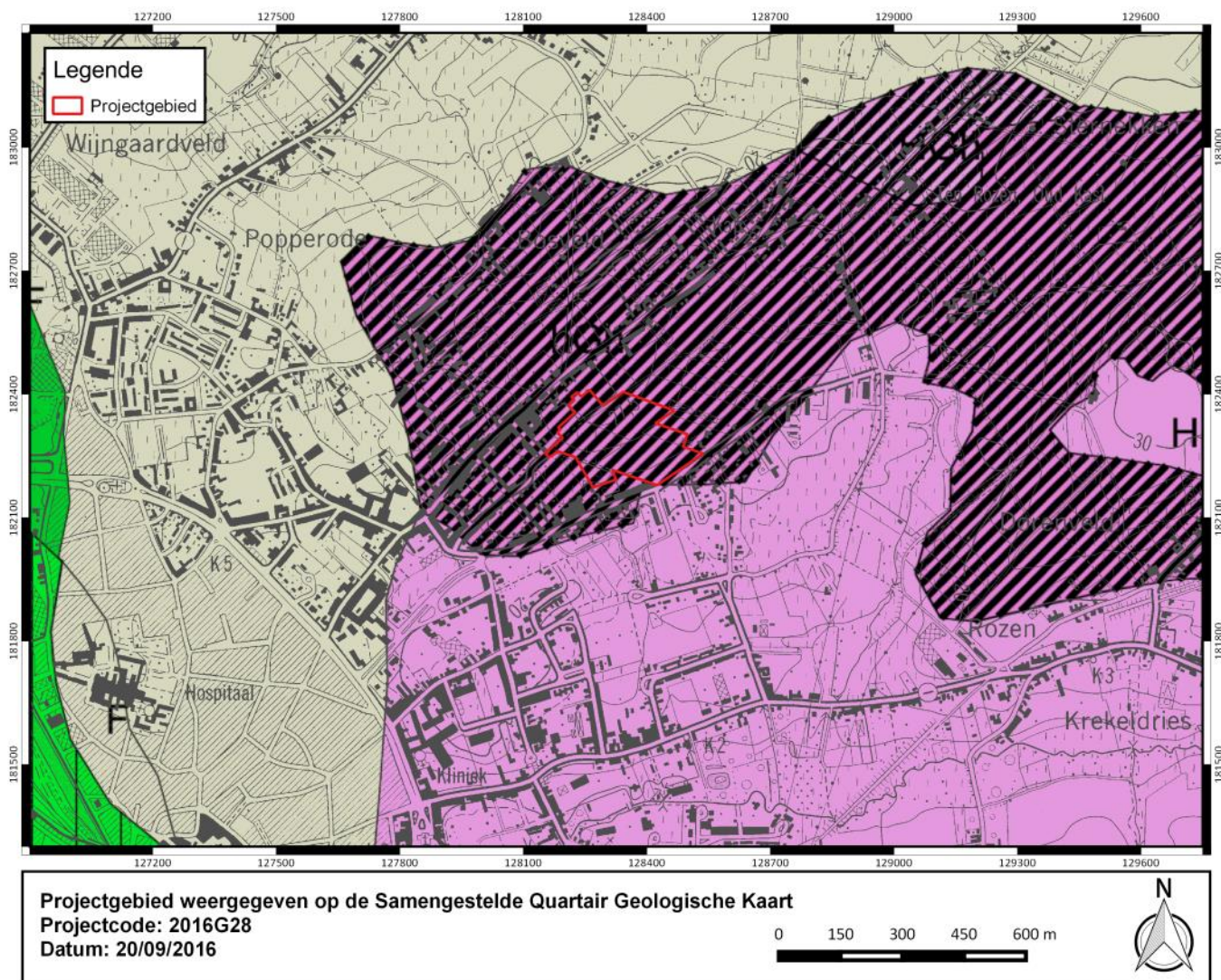
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (bron: Geopunt).

Op de Samengestelde Quartair Geologische Kaart bevindt het projectgebied zich in het type **hGh**. Dit type bestaat uit 2 te karteren eenheden. **Gh** is een diachroon hellingsgrind die lokaal aan de basis voorkomt van de Quartaire sequentie. Deze laagjes zijn voornamelijk langs hellingen en heuvels afgezet en bestaan veelal uitsluitend uit silex en kwarts en zijn sterk gecryoklasteerd. Deze grindelementen zijn uitgewassen uit quartaire sedimenten of door erosie van tertiair substraat achtergebleven. Door massabeweging of afspoeling kunnen ze zijn aangevoerd van op korte afstand.

Hoewel ze aan de basis van het Quartaire pakket voorkomen is het niet een basisgrind van het Quartair aangezien ze stratigrafisch niet aan de basis van het Quartair zijn gesitueerd.

Het tweede type, **h**, zijn diachrone zandige en lemige hellingssedimenten. Dit zijn afzettingen die door afspoeling of massabeweging onder normale of periglaciale omstandigheden langs zwakke hellingen verplaatst zijn. De lithologie is nagenoeg gelijk aan het substraat (lemig – kleiig facies) en kunnen veldstenen of zandsteenfragmenten bevatten.²

² Haecon, 2000.

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Samengestelde Quartair Geologische Kaart (bron: Geopunt).

1.2.1.3 Bodem

1.2.1.3.1 Bodemtypes

Op de bodemkaart zijn er 8 verschillende bodemtypes gekarteerd waarvan er 2 kunstmatig zijn.

Van de kunstmatige gronden is er het meeste aanwezig van het type **OT**. Dit type omvat sterk vergraven gronden waardoor het niet mogelijk is om de oorspronkelijk bodem te karteren. Het tweede type kunstmatige grond is van het type **OB**. Dit staat voor bebouwde zones waardoor ook hier de oorspronkelijk aanwezige bodem niet kan worden achterhaald.

De overige 6 bodemtypes zijn van natuurlijke oorsprong waarvan er 3 hoofdbodemtypes zijn en 3 variaties op deze bodemtypes.

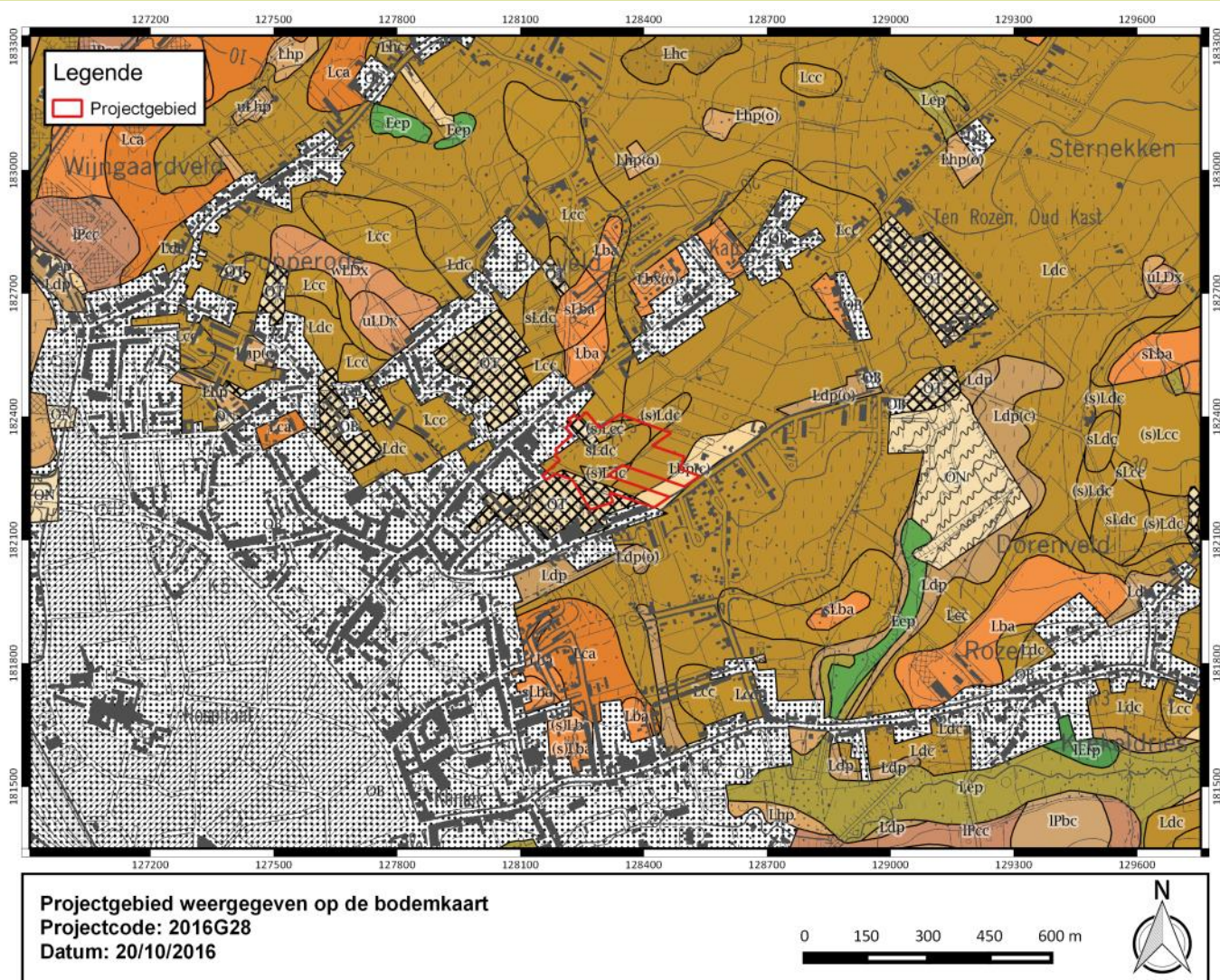
Het meest zuidelijke voorkomende bodemtype is een droge zandleembodem zonder profiel (**Lbp(c)**). Het is een colluviale bodem die geen profielontwikkeling heeft. Ze zijn homogeen en bestaan uit materiaal afkomstig uit hoger gelegen gronden. De bouwvoor is donker grijsbruin en rust op een bruin zandlemig colluvium. Qua structuur is de bouwvoor kruimelig terwijl de ondergrond platig is. De consistentie is los en de beworteling regelmatig en diep. Doorheen het volledige colluviale dek komen baksteenresten en houtskool voor. De suffix **(c)** duidt aan dat er een bedolven textuur B horizont op minder dan 80 cm diepte. De water huishouding is goed, de bodem is nooit te nat en zelden te droog.

Iets noordelijker komt het basis bodemtype **Ldc** voor. Dit is een matig natte zandleembodem met sterk gevlekte textuur B horizont. Het is een gleyige zandleemgrond met een donker grijsbruine bouwvoor. Onder de Ap komt een bleekbruin uitgeloogde horizont voor die aan de contactzone met de textuur B zwakke roestverschijnselen vertoont. Deze B horizont is sterk gevlekt en door oxido-reductieverschijnselen met bruinrode en grijze vlekken doorweven. Door stagnerend water kan een roestige band voorkomen.

Op het bodemtype **Ldc** komen 2 varianten voor: **(s)Ldc** en **sLdc**. **(s)Ldc** heeft een zand substraat op matige diepte (tussen 75 en 125 cm) en **sLdc** heeft een zand substraat op geringe diepte (ondieper dan 75 cm).

Het laatste bodemtype is een matig droge zandleembodem met sterk gevlekte textuur B horizont (**Lcc**). De Ap rust op een uitlogingshorizont E (ca. 40 cm dik). Het substraat komt in vele gevallen voor op een wisselende diepte. Roestverschijnselen beginnen tussen 80 en 120 cm. De waterhuishouding is goed voor deze bodem en hebben geen watergebrek noch wateroverlast. Ook dit bodemtype heeft een variatie, **(s)Lcc** waarbij ook hier een zand substraat aanwezig is op matige diepte (tussen 75 en 125 cm).³

³ Van Ranst & Sys, 2000.

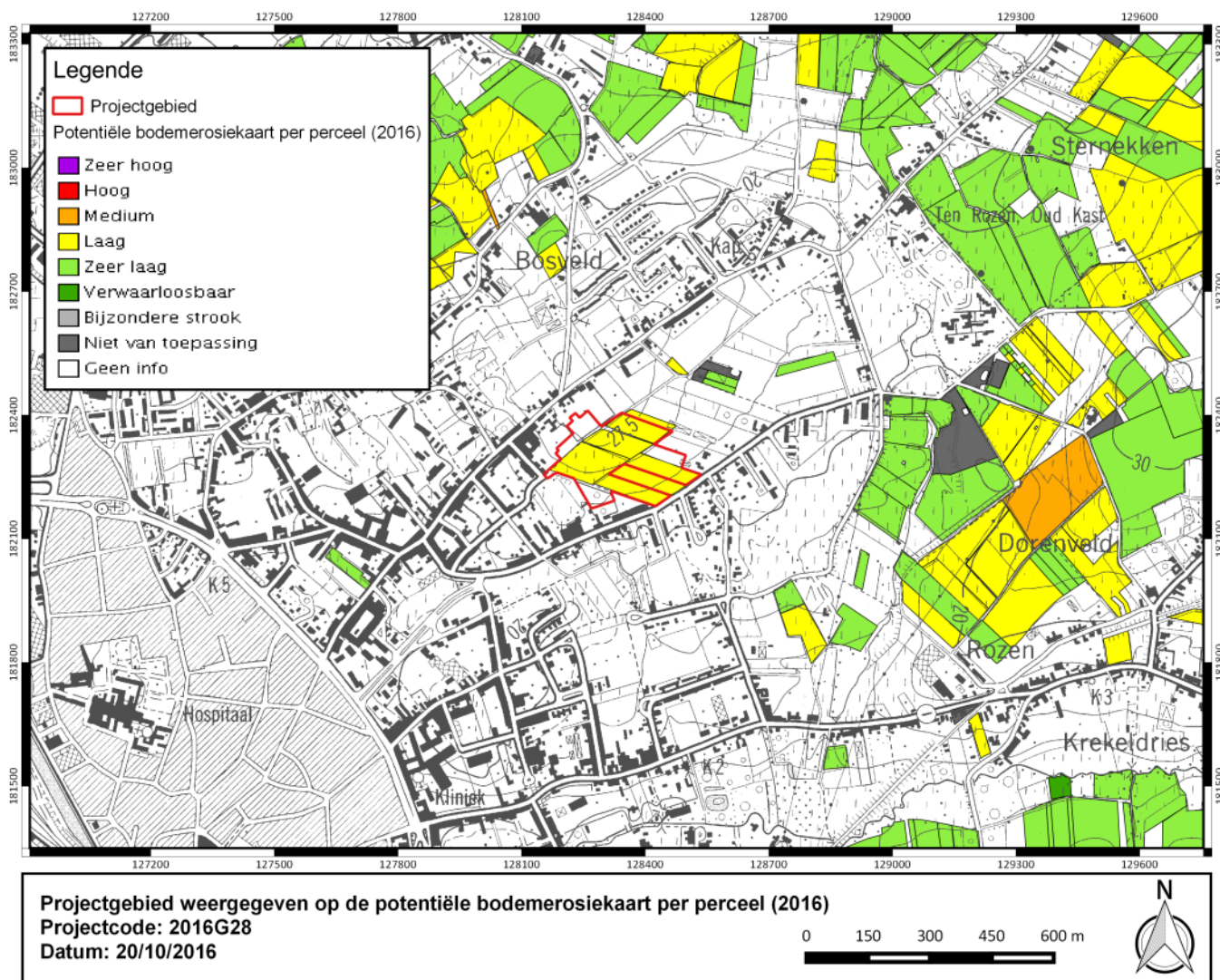

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de bodemkaart (bron: Geopunt).

1.2.1.3.2 Bodemerosie

De huidige potentiële bodemerosie per plot duidt aan dat het projectgebied een lage potentiële erosie heeft. Door de verstedelijking, bebouwing en maatregelen is dit inderdaad te verwachten.

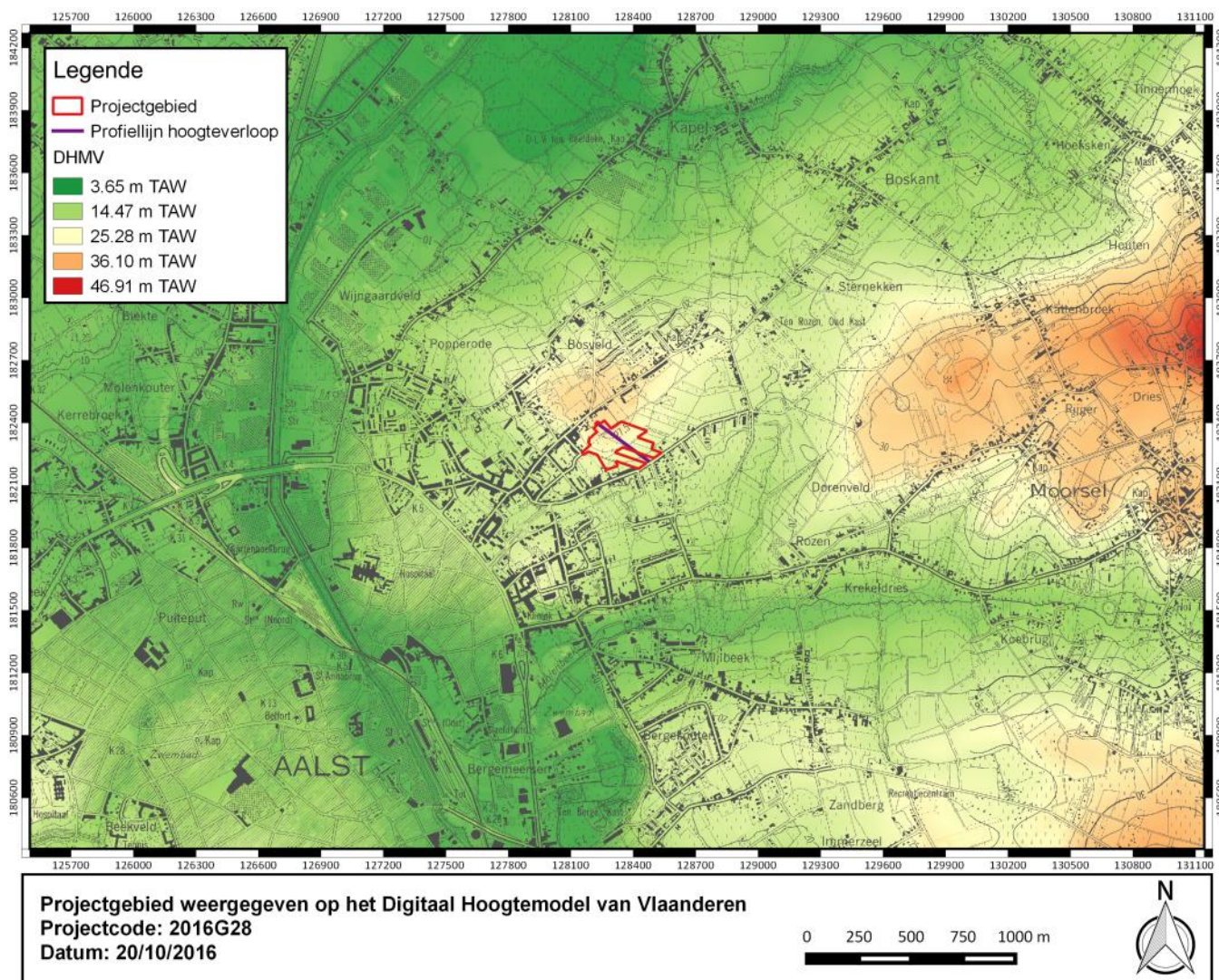
Kijkende naar het DHMV, het Quartair en bodemtypes, is het duidelijk dat er grote hoeveelheden colluvium aanwezig is. Dit duidt aan dat er erosie kan optreden door ligging op een flank van een heuvel maar dat depositie van erosiemateriaal in veel grotere mate aanwezig is.

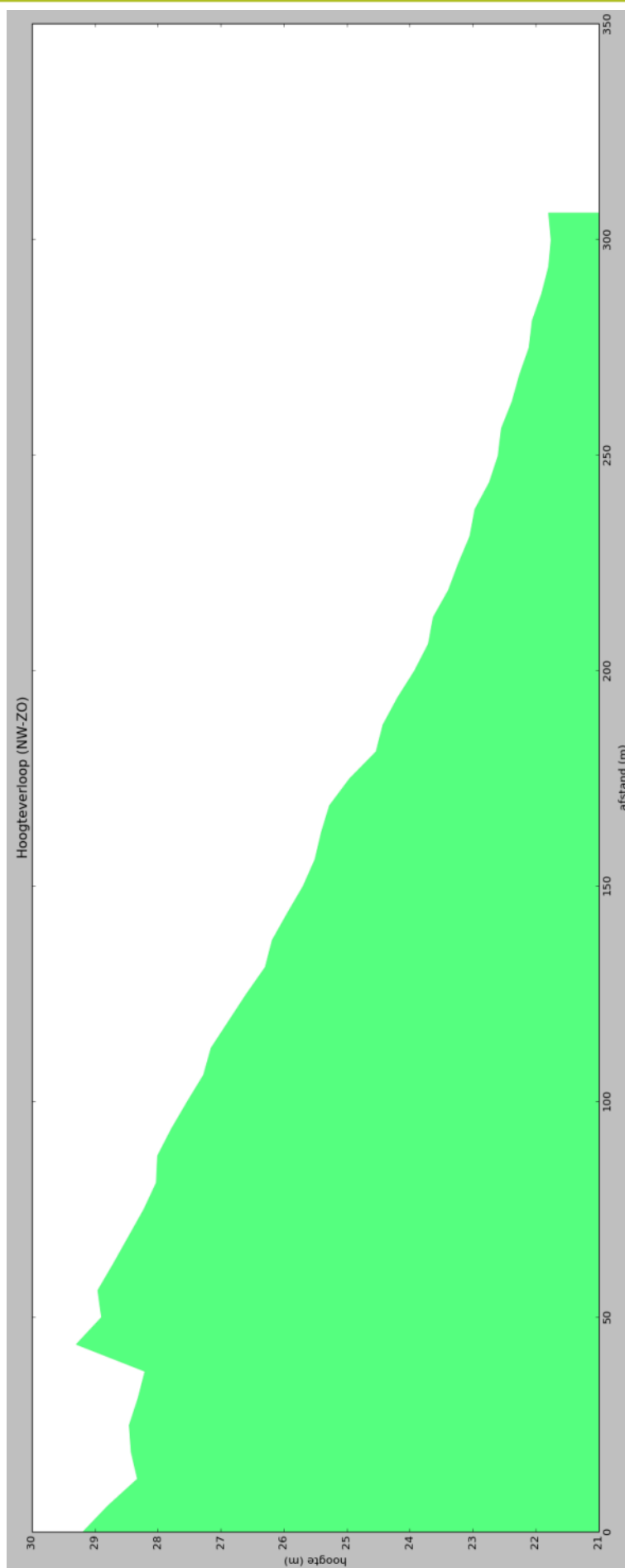
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel (2016) (bron: Geopunt).

1.2.1.4 Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop

Het projectgebied bevindt zich op de flank van een heuvel met de top net boven de 30 m TAW. Het hoogste punt van het projectgebied ligt op ca. 29,74 m TAW en het laagste punt ligt op ca. 21,30 m TAW. Op ca. 2,8 km ten oosten van het projectgebied ligt een zandleemrug van ruim boven de 45 m TAW. Het lijkt erop dat de heuvel aanwezig nabij het projectgebied ooit deel heeft uitgemaakt van deze zandleemrug maar door valleivorming, door de insnijding van een rivier, is “losgekoppeld”. De heuvel is geïsoleerd langs alle flanken door de aanwezigheid van alluviale vlaktes/valleitjes van rivieren.

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).

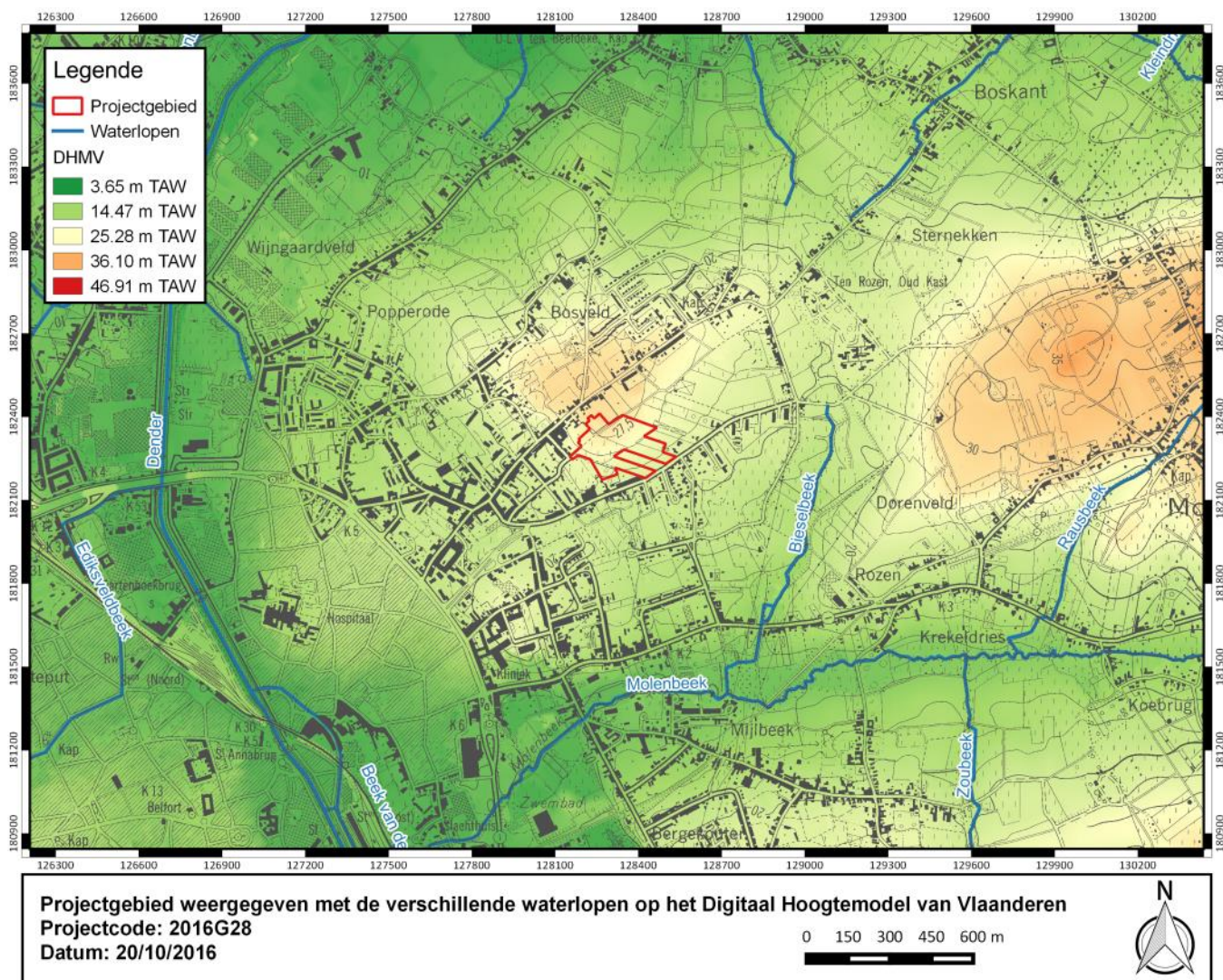

Figuur 18: Hoogteverloop van het projectgebied (van noordwest naar zuidoost) volgens de profiellijn weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).

1.2.1.5 Hydrografie

Zoals bij het DHMV aangehaald is het projectgebied (en dus de heuvel) omringd door alluviale vlaktes/valleitjes van rivieren. In het noorden is de Oude Dender aanwezig met een aantal zijtakken. Ten westen ligt de Dender terwijl ten zuiden de Molenbeek stroomt. In het oosten stroomt de Bieselbeek. De zijtakken van de Oude Dender en de Bieselbeek zijn niet verbonden maar uit het DHMV kan worden afgeleid dat dit in het verleden wel het geval was.

Het projectgebied ligt in het Denderbekken en ligt nipt, doch volledig, in het deelbekken Middendender.

Figuur 19: Projectgebied weergegeven met de verschillende waterlopen op het DHMV (bron: Geopunt).

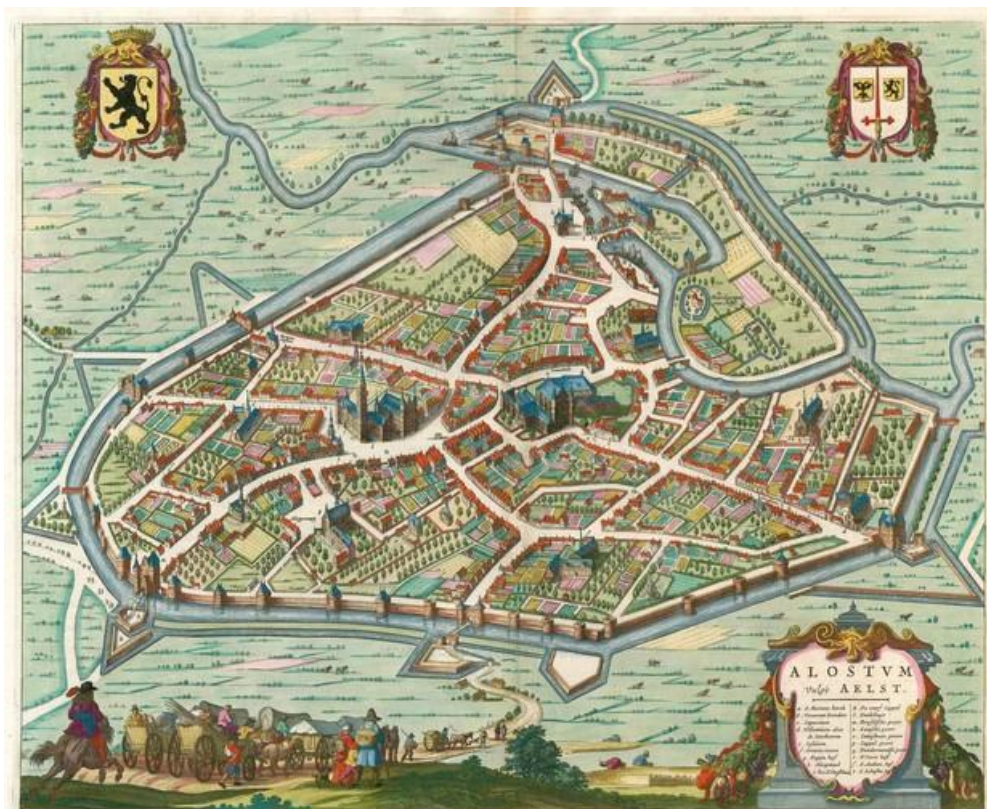
1.2.2 Gekende archeologische waarden

1.2.2.1 Historisch en cartografisch onderzoek

1.2.2.1.1 Historische achtergrond

Aalst is ontstaan op een vanouds bewoonde plaats met prehistorische elementen. Aanwijzingen zijn de plaatsnaam 'Al-lust', die jong-prehistorisch is én de site Hunnegem aan de Molenbeek. Tevens wijzen de heirbaan Asse-Gent en enkele artefacten op Gallo-Romeinse aanwezigheid. Onder Karel de Grote ontstond een eerste pre-stedelijke kern aan de Dender, die groeide door de nieuwe landweg Keulen-Brugge. In het midden van de 11de eeuw werd door de Graaf van Vlaanderen een burcht opgericht tussen de Dender en de Oude Dender op het huidige grondgebied van Aalst. Dit werd één van de militaire steunpunten van Rijksvlaanderen. De aanwezigheid van deze burcht resulteerde in een bloeiende handelseconomie. De groeiende kern aan de Dender breidde zich uit. Aan het begin van de 12de eeuw werd dit gebied omweld. Aalst ontving een stadskeure in 1160. Het Schepenhuis uit 1225, dat tevens het oudste van de Nederlanden was, getuigt van het belang van de stad.

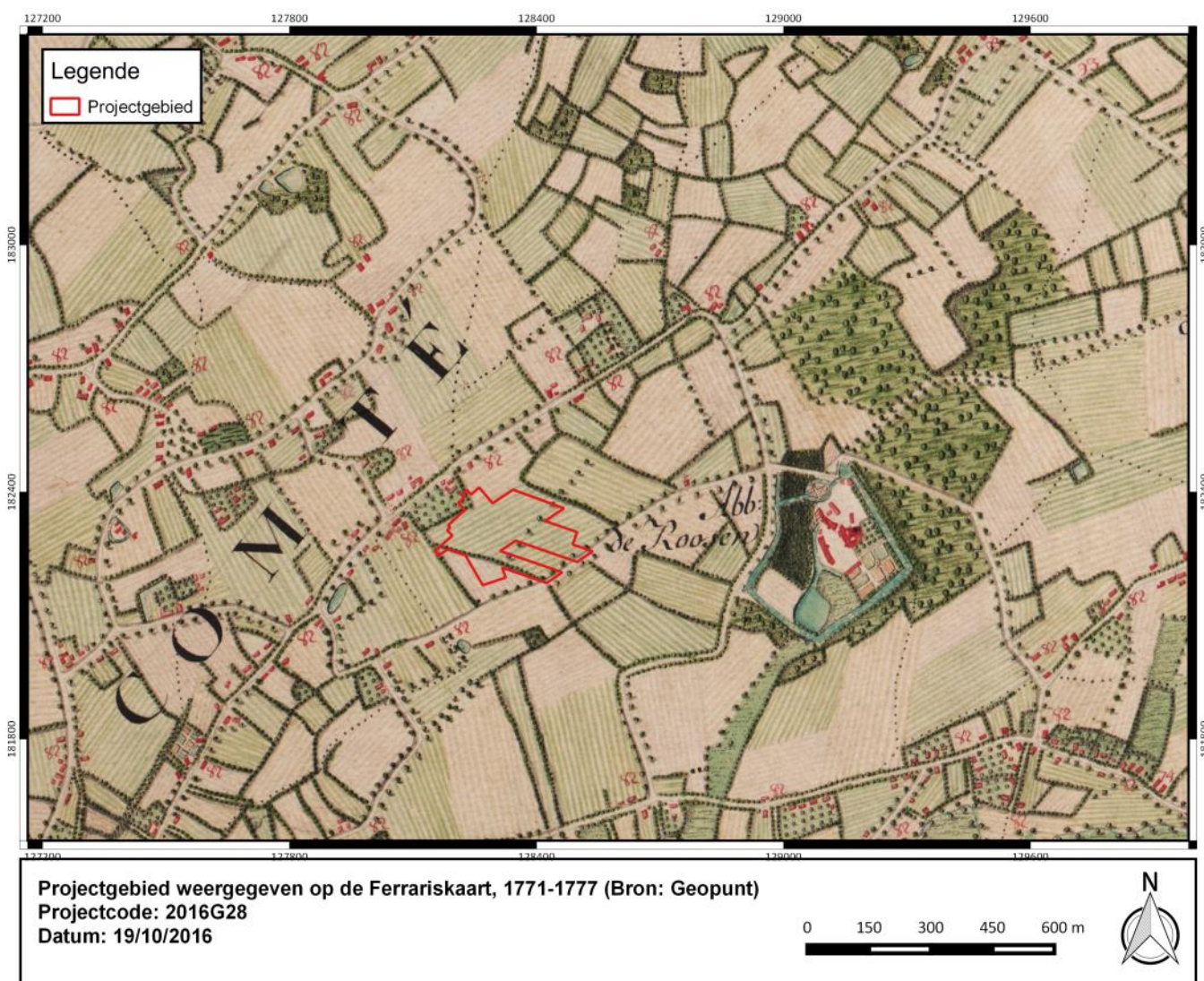
In de 14de eeuw toont de stad een concentrisch stratenpatroon rondom de Grote Markt en een behoorlijke versterking die bestaat uit een ringmuur met vijftientig torens en zes poorten. Deze stadsomwalling wordt geïllustreerd op de kaart van Sanderus. (figuur 22) Het projectgebied bevindt zich ten noordoosten van deze middeleeuwse omwalling, ca. 500 meter ten westen van de voormalige abdij Ten Rozen. De terreingeschiedenis is vermoedelijk met deze abdij verbonden. De abdij werd gesticht in de eerste helft van de 13de eeuw door de Cisterciënzerinnenorde. In de loop van de 13de en de 14de eeuw breidde de abdij uit door de vele schenkingen die ze ontving. In 1578 ging de abdij in vlammen op ten gevolge van de godsdienstoorlogen. Aan het begin van de 17de eeuw, tijdens de contrareformatie, is de abdij terug opgebouwd. Tijdens de Franse bezetting is het complex opgedeeld in percelen en verkocht aan verschillende particulieren.

Figuur 20: Aalst op de Sanderuskaart, 1641 (Bron: Universiteitsbibliotheek Gent)

Gedurende de 18de eeuw werden de vesten geleidelijk afgevoerd waardoor Aalst een open stad werd. Vanaf 1836-1841 is er sprake van geurbaniseerde stadsuitbreiding. De industrialisatie van Aalst komt pas op gang vanaf 1856 wanneer de spoorlijn Brussel-Aalst-Gent wordt aangelegd en wanneer de Dender-kanalisatie werd voltooid. Gevolg van deze industriële groei was de noodzakelijke uitbouw van de proletariaatshuisvesting. Op het einde van de 19de eeuw is er een uitbouw en urbanisatie van twee wijken en enkele gehuchten waaronder Bosveld (dat op een kilometer van het projectgebied ligt). Aalst blijft zich doorheen de 20ste eeuw gestaag ontwikkelen tot belangrijke industriestad. Heden ten dage is Aalst na Gent het belangrijkste industrieel en commercieel centrum van Oost-Vlaanderen, met o.m. het Wijngaardveld aan de rechter oever van de Dender, als belangrijkste van een drietal industrieterreinen.⁴

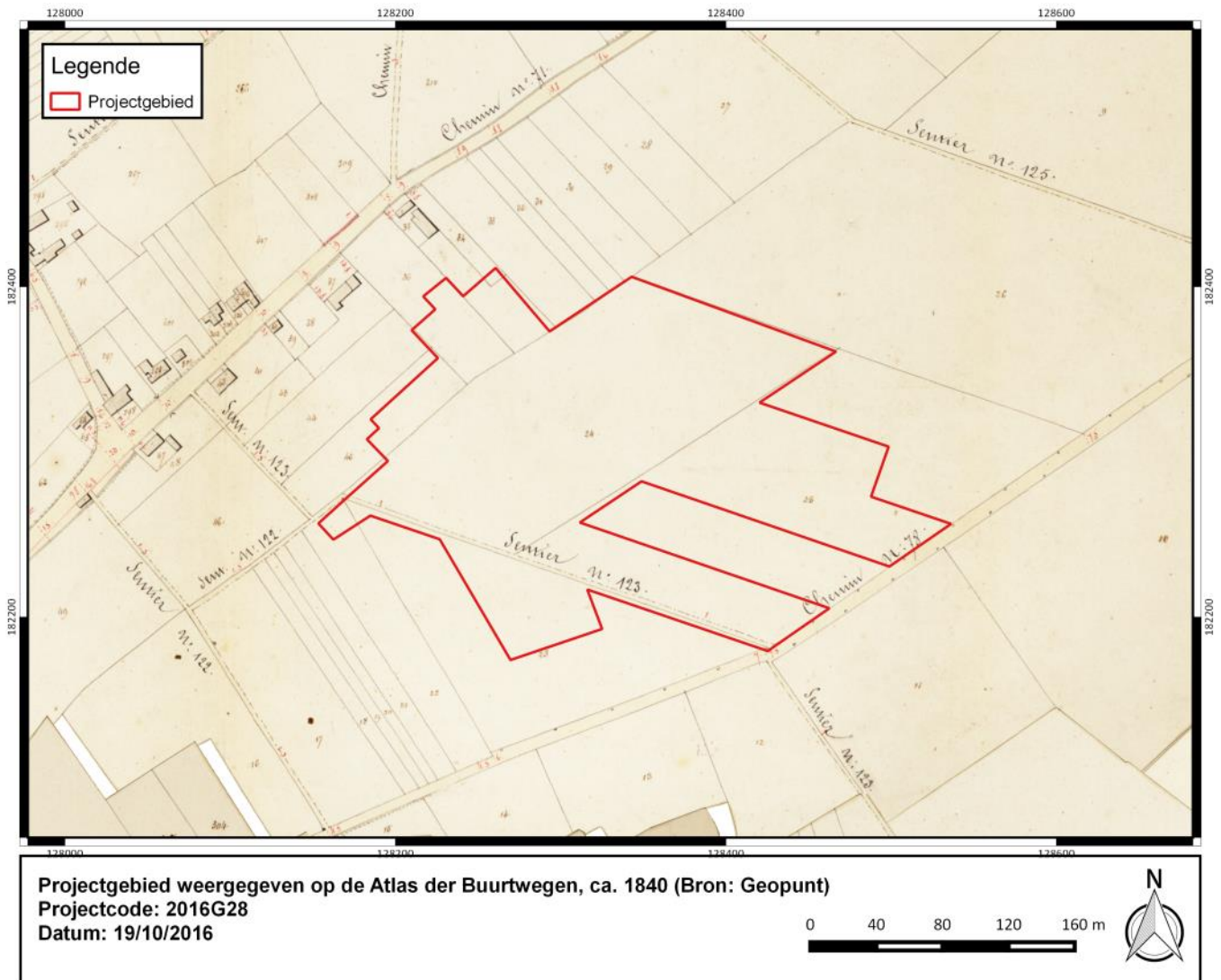
1.2.2.1.2 Historische kaarten en huidige versterking

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)

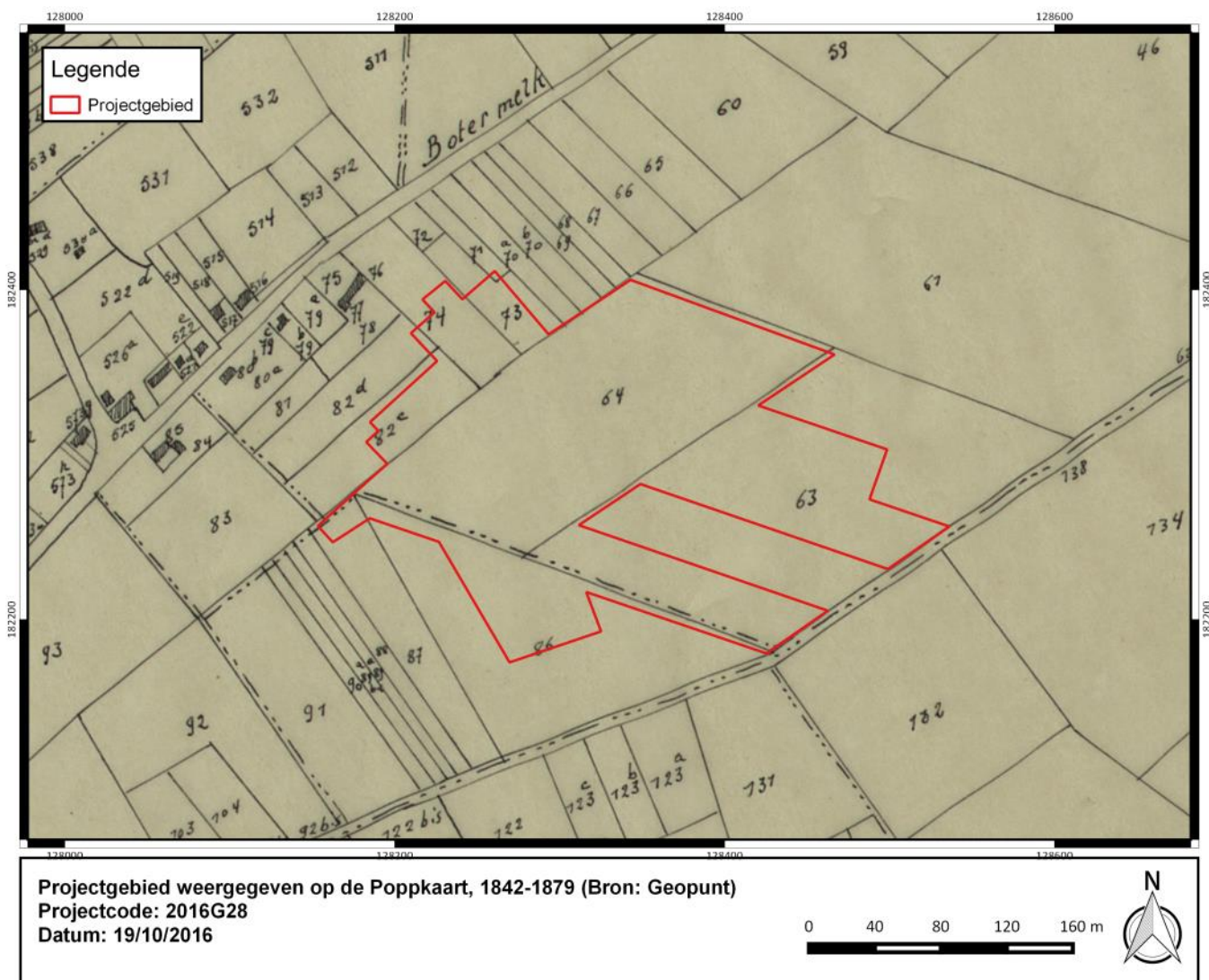
Het projectgebied is op de Ferrariskaart niet bebouwd en bestaat uit akkerland en een bomenrij. Een weg loopt langsheen het zuidelijke deel van het gebied. De weg leidt in het oosten naar het nabij gelegen abdijcomplex Ten Rozen. Ten noorden van de locatie loopt een weg waarlangs bebouwing zichtbaar is. Het wegtracé rondom het gebied toont reeds veel gelijkenissen met het huidige stratenpatroon.

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Aalst, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120309> (geraadpleegd op 15 september 2016)

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, 1840 (Bron: Geopunt)

Er is geen bebouwing zichtbaar binnen het projectgebied. Ten zuiden situeert zich dezelfde weg die ook op de Ferrariskaart aangeduid staat. Ook ten noorden is de weg met bebouwing nog aanwezig. Op de Atlas der Buurtwegen is duidelijk dat een fijne weg doorheen het projectgebied loopt.

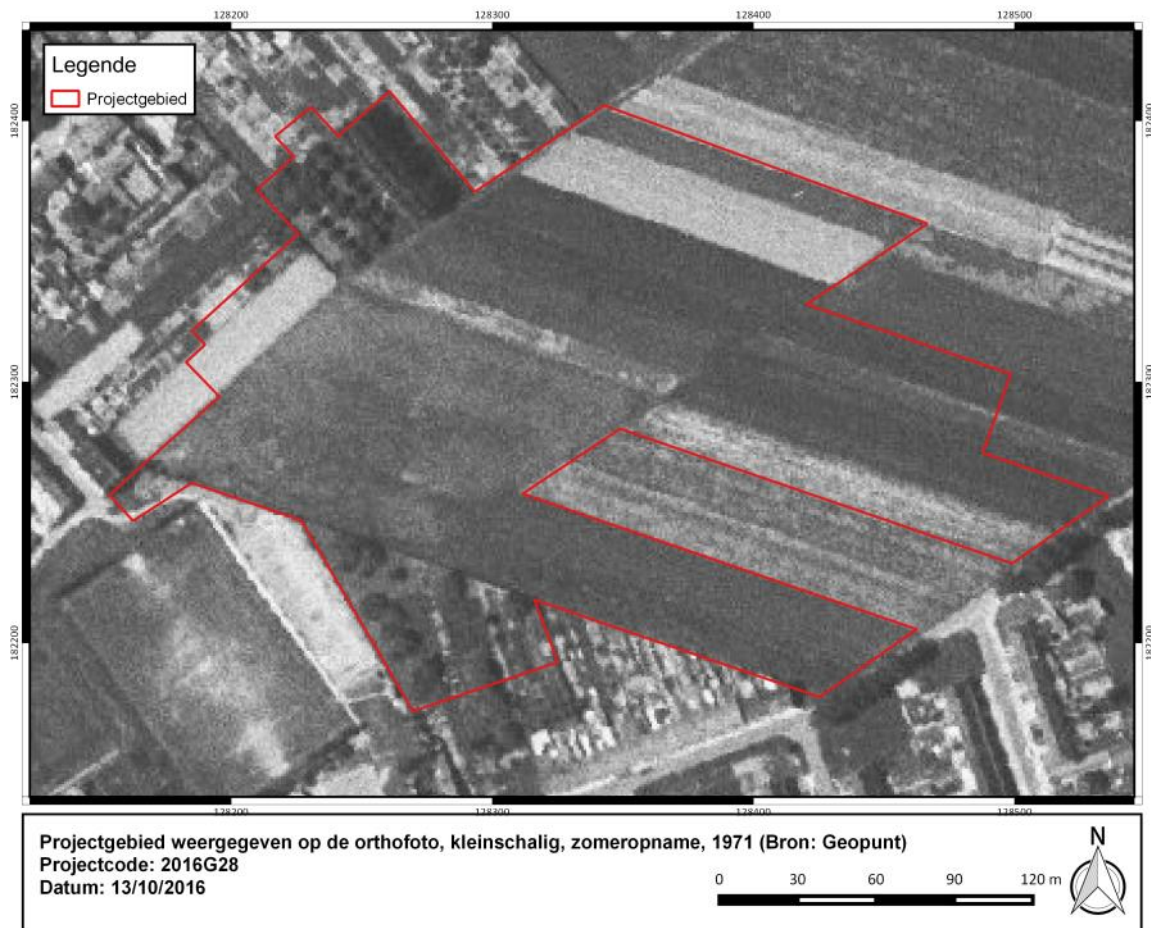

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Popp-kaart 1842-1879 (Bron: Geopunt)

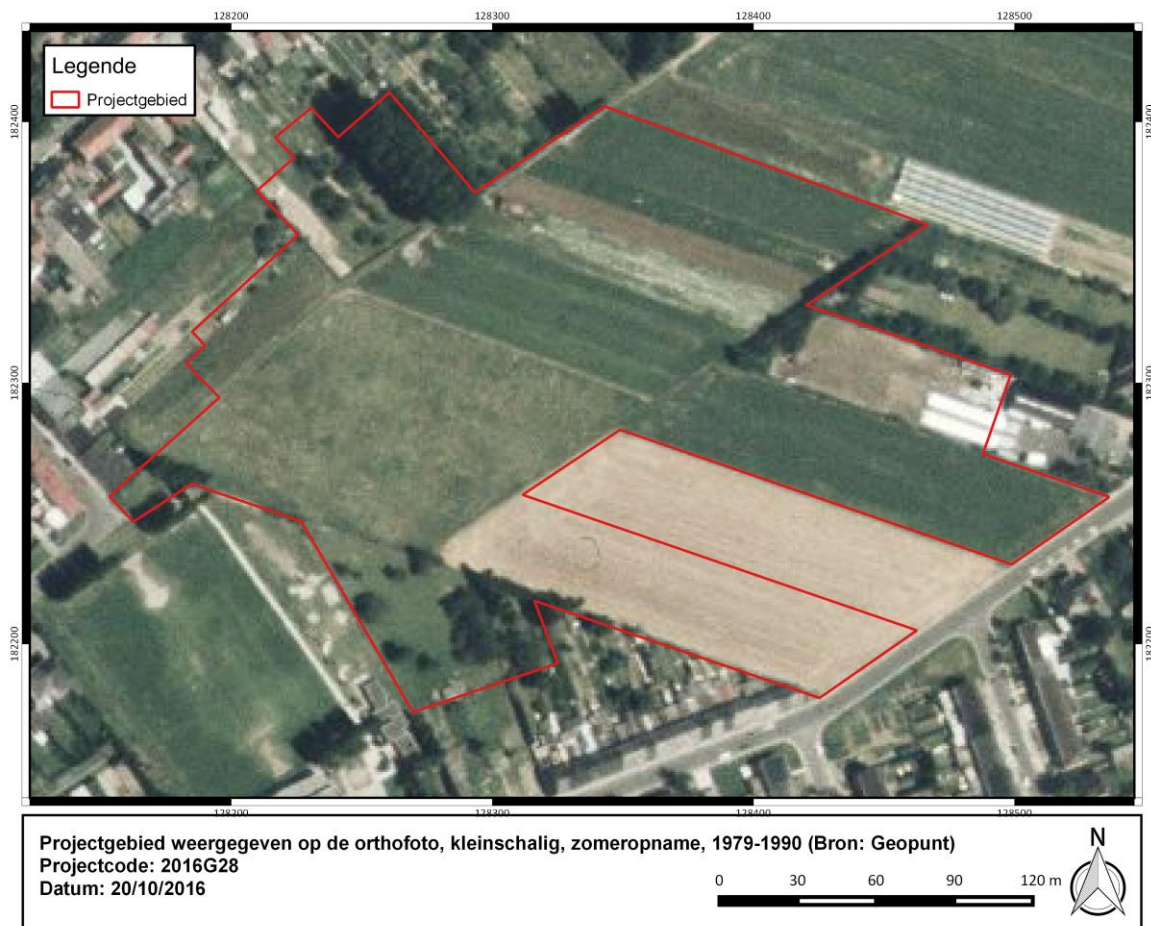
Het wegtracé is quasi onveranderd. Er is geen bebouwing zichtbaar. Een dunne weg doorkruist het gebied. In het zuiden grenst het projectgebied aan de Rozendreef, die op elk van de drie kaarten zichtbaar is. De weg in het noorden van het gebied is de Binnenstraat die dan overloopt in de Botermelkstraat. De benaming Botermelkstraat is op de Popp-kaart aangeduid. Ook de wijknaam Ten Rozen is aangegeven.

Verstoringshistoriek

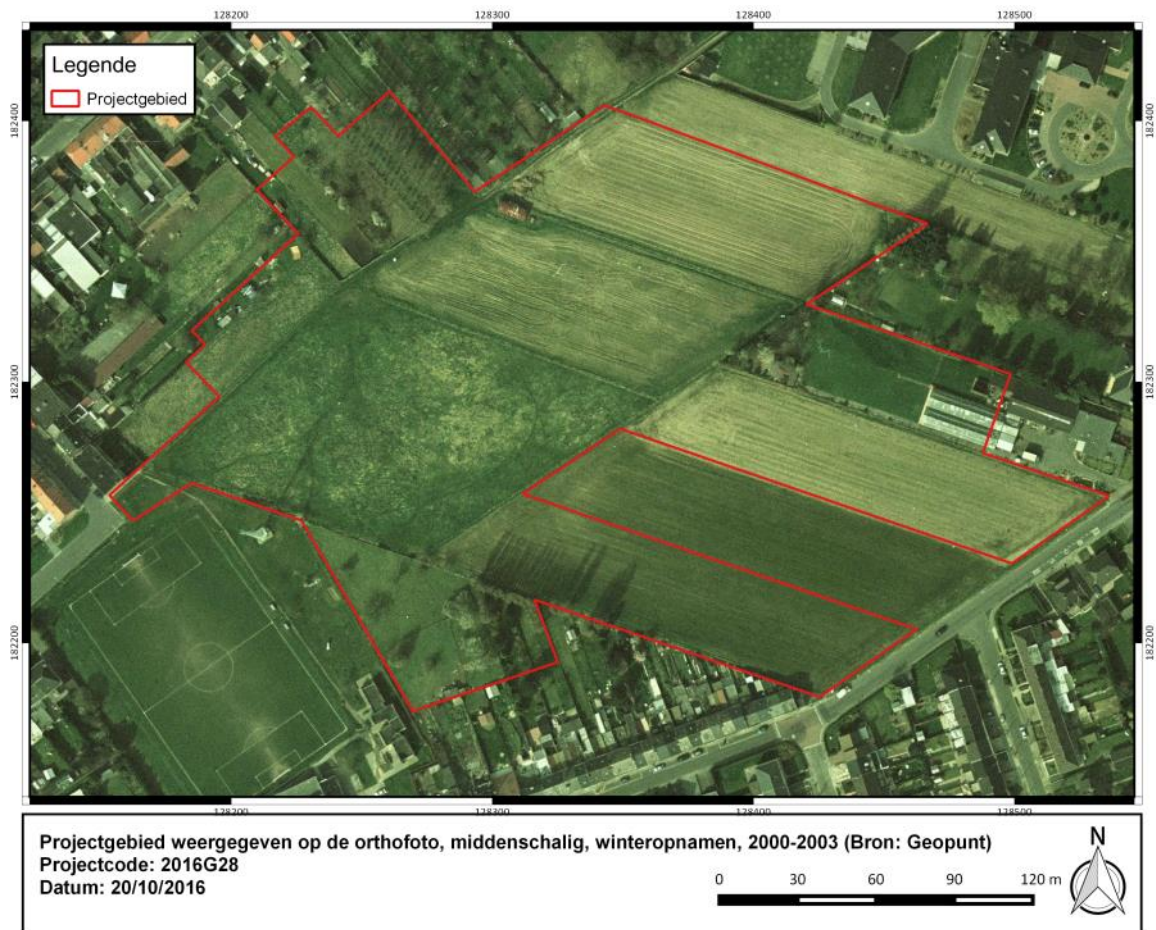
Er is geen vorm van bebouwing zichtbaar op de kleinschalige orthofoto (zomeropnamen) uit 1971. Het projectgebied grenst in het zuiden aan de Rozendreef. In het noorden en in het westen zijn er bomen op te merken. Het overgrote deel van de locatie bestaat uit landbouwgrond. Vanaf de orthofoto 1979 is er een zeer beperkte vorm van bebouwing in het oosten. Er is weinig evolutie merkbaar op de orthofoto's van 2000-2003 en 2015. Doorheen het gebied loopt een fijne weg die enkel toegankelijk is voor fietsers en voetgangers. Ook de opdeling van de landbouwpercelen is quasi ongewijzigd. Over het algemeen vertonen de orthofoto's veel continuïteit.

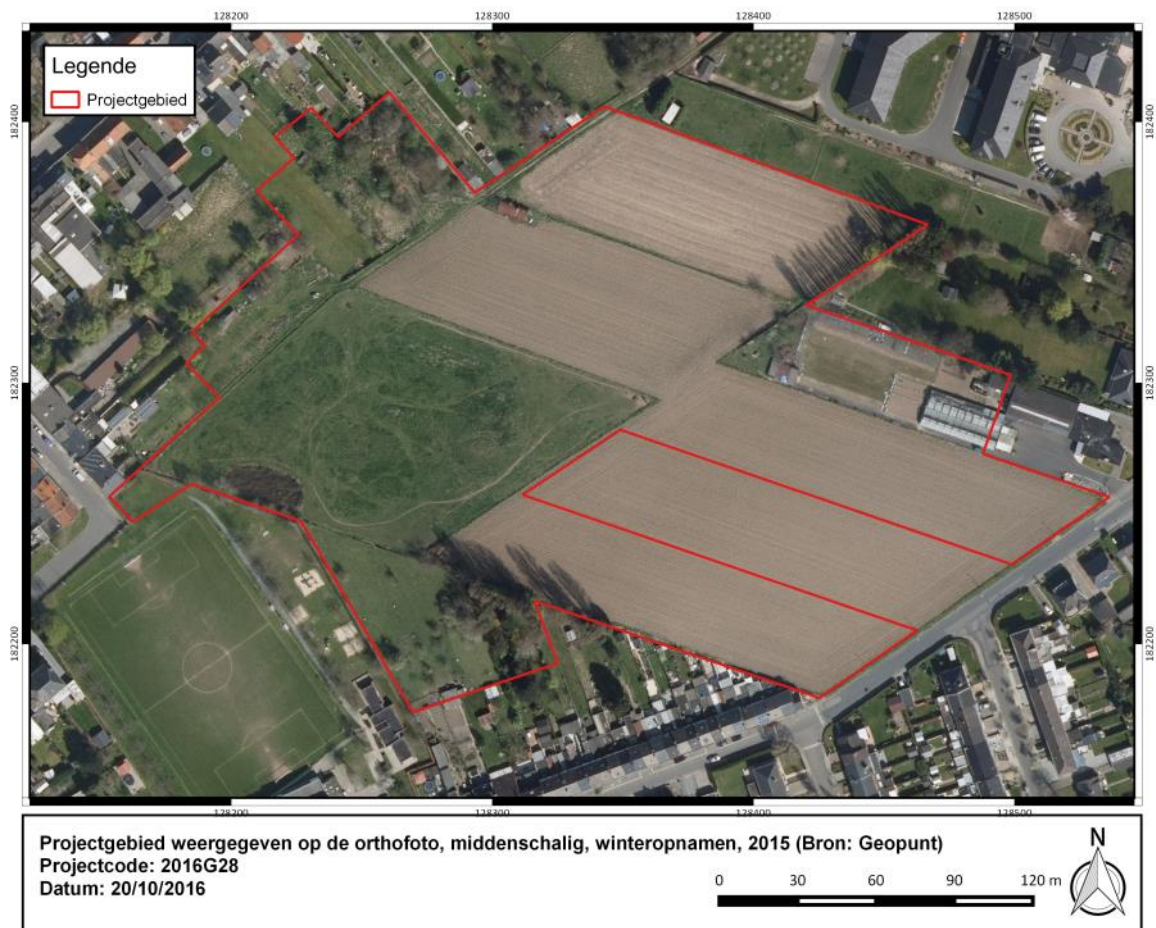
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropname, 1971 (Bron: Geopunt)

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropname, 1979-1990 (Bron: Geopunt)

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003

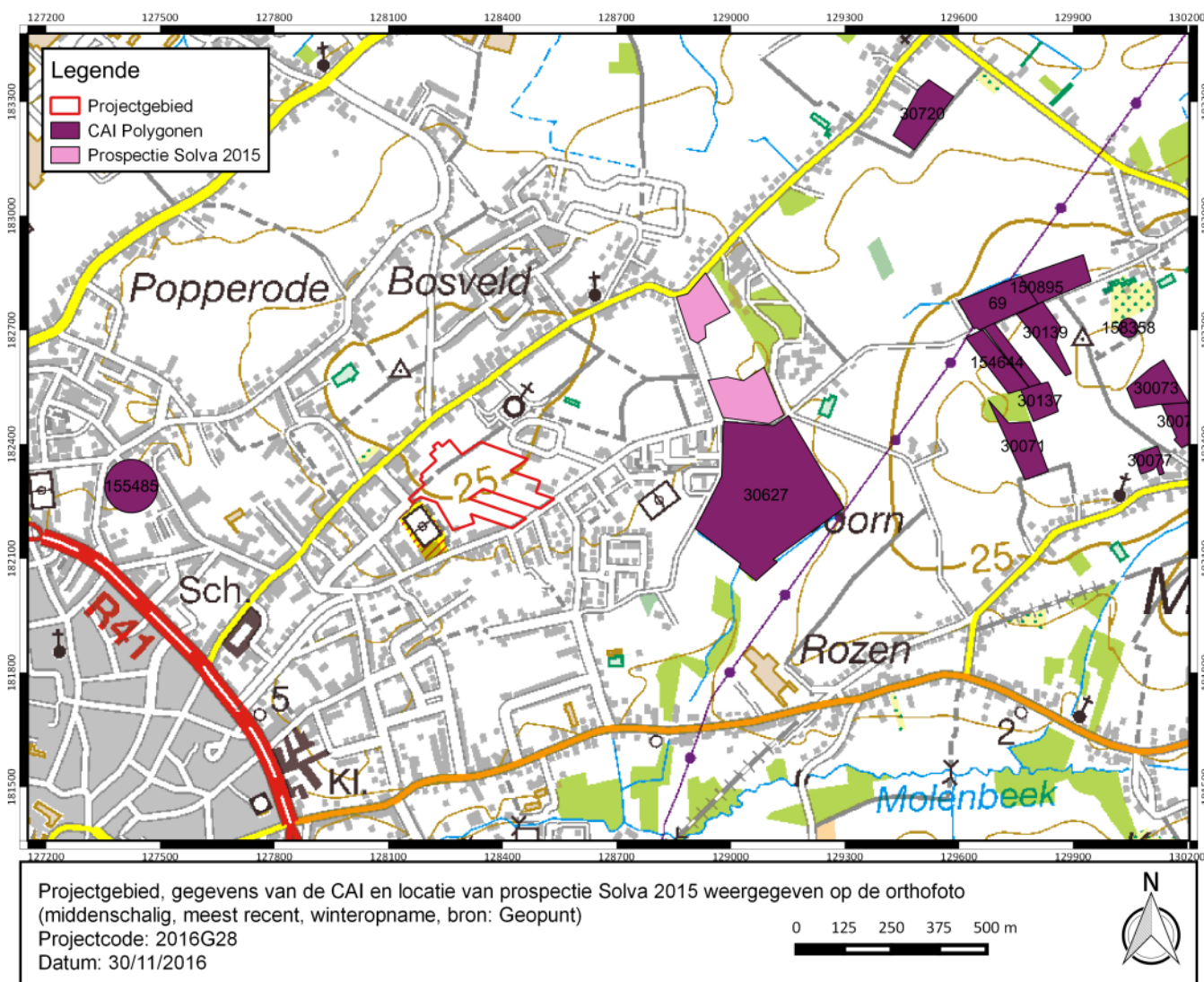
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2015 (Bron: Geopunt)

Tabel 3: Overzicht van de historische situatie van de historische kaarten.

<i>Bron</i>	<i>Jaartal</i>	<i>Historische Situatie</i>
Kaart van Ferraris	1771-1777	Akkerland
Atlas der Buurtwegen	1843-1845	Niet bebouwd
Popp Kadasterkaarten	1842-1879	Niet bebouwd

1.2.2.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden

Voor het onderzoeksgebied werden in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van Onroerend Erfgoed in de nabije omgeving volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld:

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart met aanduiding van de CAI (bron: Geopunt).

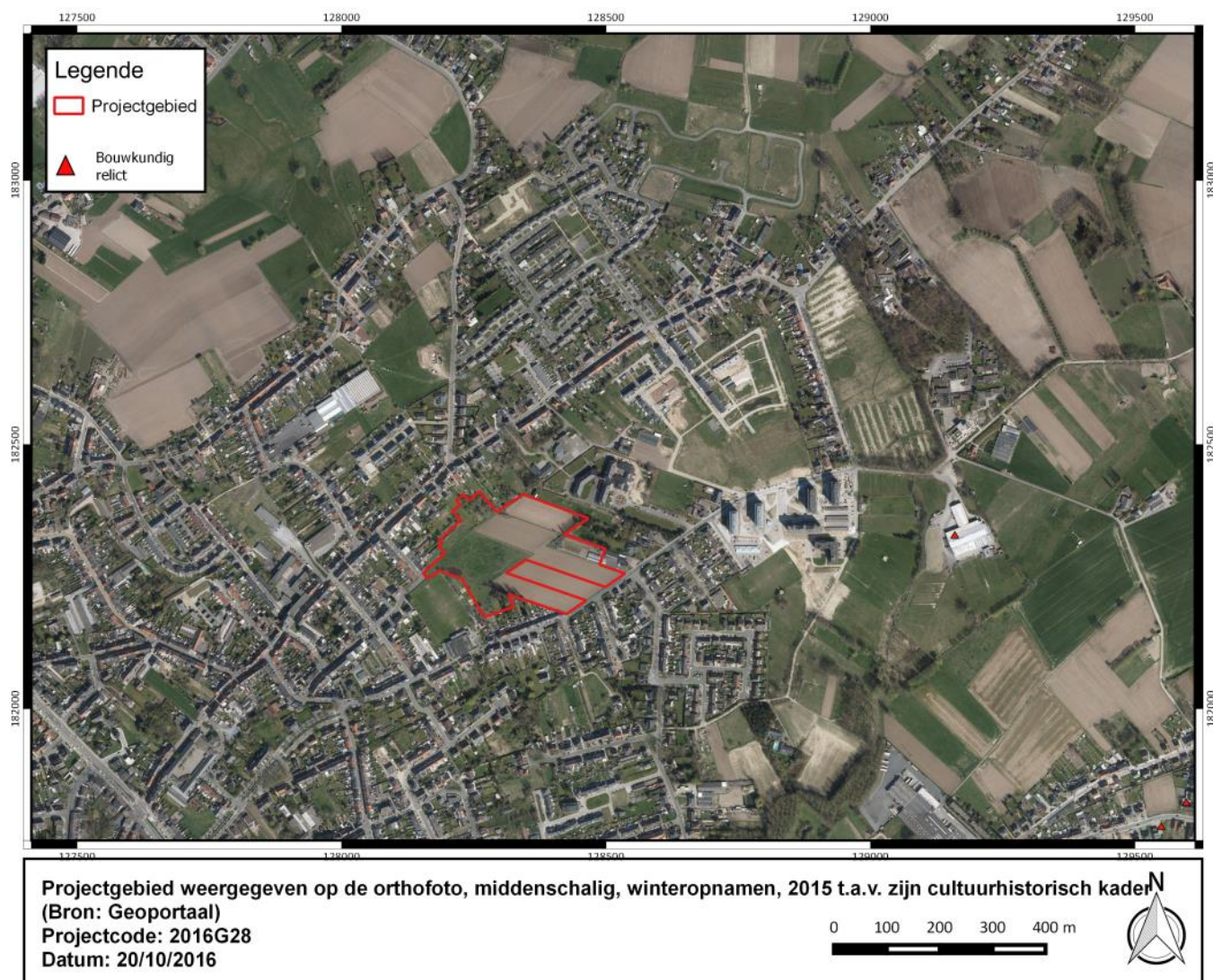
Tabel 4: Overzicht van de aanwezige CAI.

CAI nummer	Omschrijving
155485	Indicator site met walgracht (late middeleeuwen) (N:150m) toponiem "Walleken"
150895	Fout in CAI: Mechanische prospectie te Wevelgem 2010.
30627	Indicator Abdij Ten Rozen (N:150m): vrouwenklooster Cisterciënzers -mogelijke stichting in 1228 -16 ^{de} eeuwse heropbouw (historisch onderzoek 1997)
30720	Losse vondst (2004): gepolijste bijl (midden neolithicum - late bronstijd). toponiem: "Vlug uyt de Wee"
69	Veldprospectie (1983): losse vondst: -microkling met afgestompte boord in fijne zwarte silex, bedekt met blauwwitte patina (Finaal-paleolithicum). -Fragment gepolijste bijl (Midden neolithicum)

CAI nummer	Omschrijving
154644	Veldprospectie (1982): Losse vondst: -fragment gepolijste bijl (Neolithicum) Losse vondst:- 3 artefacten in vuursteen (steentijden)
30139	Veldprospectie (1982): Losse vondst: Gepolijste bijl en 3 vuursteen artefacten (steentijden)
30137	Veldprospectie (1982): Losse vondst:-8 artefacten uit silex
30071	Veldprospectie (1982): Losse vondst:-10 artefacten uit silex
158358	- Onbepaald onderzoek (datum onbekend) - Losse vondst: Lithisch Materiaal/cirkelschrabber - NK: 15 meter. - Sergeant, J., 1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent
30073	- Veldprospectie (1982) - Losse vondst van lithisch materiaal – fragment van een gepolijste bijl uit het Midden-neolithicum - Losse vondst van lithisch materiaal – 3 vuurstenen artefacten - NK: 15 - Sergeant, J., 1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent
30074	- Veldprospectie (1982, Marnix Pieters) - Losse vondst van lithisch materiaal: 6 vuurstenen artefacten (afslagen) uit het Finaal-Paleolithicum - Losse vondst van bouw materiaal – tegulafragment uit de Romeinse Tijd - NK: 15 meter - Sergeant, J, 2004: Steentijds vondsten in de regio Aalst (Oost-Vlaanderen en Brabant, België); Inventaris en geografische analyse, in Archeologische Inventaris Vlaanderen, Buitengewone reeks 8. - M. Pieters (1986) Moorsel (Archeologische Inventaris Vlaanderen 5), p. 85-86.
30077	- Veldprospectie (1982, Marnix Pieters) - Vonstenconcentratie van Lithisch materiaal – een kleine concentratie van 20 voorstenen artefacten: 4 schrabbers, boor, verbrande pijlpunt, bifaciaal werktuig en afslagen uit het Neolithicum - Losse vondst van aardewerk – scherf in prehistorische techniek uit onbepaalde periode - NK: 15 meter - Sergeant, J, 2004: Steentijds vondsten in de regio Aalst (Oost-Vlaanderen en Brabant, België); Inventaris en geografische analyse, in Archeologische Inventaris Vlaanderen, Buitengewone reeks 8. - M. Pieters (1986) Moorsel (Archeologische Inventaris Vlaanderen 5), p. 85-86. - Sergeant, J., 1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent
154647	- Veldprospectie (1982) - Losse vondst van lithisch materiaal – vuurstenen artefact uit de Steentijd - Losse vondst van Aardewerk – scherf uit de Volle Middeleeuwen - NK: 15 meter - Sergeant, J., 1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent
30138	- Veldprospectie (1982, Marnix Pieters) - Losse vondst van lithisch materiaal – 3 vuurstenen, o.a. afslag uit de Steentijd - NK: 15 meter

CAI nummer	Omschrijving
	- M. Pieters (1986) Moorsel (Archeologische Inventaris Vlaanderen 5), p. 85-86 - Sergeant, J., 1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent
154598	- Veldprospectie (1982) - Losse vondst van lithisch materiaal – fragment van gepolijste bijl en vuurstenen artefacten uit de steentijd - NK : 15 meter - Sergeant, J., 1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent - Pieters, M. 1986, Archeologisch Inventaris Vlaanderen Band V Moorsel.
30624	- Opgraving, datum onbepaald door Marnix Pieters - Alleenstaande onbepaalde bewoning – een villa is een ‘hypothese’, sporen van een landelijke nederzetting (Pieters, 1997a), nederzettingsresten met paalsporen greppels en kuilen (Callebaut) uit de Romeinse Tijd - NK: 250 meter - Callebaut, D. e.a. (1994) Aalst. Archeologie en Archief, p.17. - Pieters en De Swaef 1997: zones met een hoog archeologisch potentieel in de Faluintjes: een eerste overzicht, verzorg ons erfgoed, Gent, 10.
30836	- Onbepaald archeologisch onderzoek, 1990 - Alleenstaande hoeve uit de Volle Middeleeuwen – het hof was omgeven met grachten en gebouwen en vormden een groot vierkant, dichtbij de hoeve bevond zich het monnikenhofbos - NK: 150 meter - Dierickx, 1991: Het monnikenhof te Herdersel, De Faluintjes, 2, p. 79-87.
30757	- Veldprospectie (1983, Marnix Pieters) - Losse vondst van lithisch materiaal – 6 vuurstenen artefacten, waaronder fragment van een schrabber uit de steentijd., Aardewerk (een wandscherf) uit de Romeinse Tijd. - NK: 150 meter - Pieters, M. 1983-1984, Archeologisch onderzoek in de gemeente Moorsel: Prospektie, analyse, synthese. Onuitgegeven licentiaatsverhandeling, UGent.
154598	- Veldprospectie (1982) - Losse vondst van lithisch materiaal – fragment van een gepolijste bijl en vuurstenen artefacten uit de Steentijd - NK: 15 meter - Sergeant, J., 1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent
Zonder nummer	Prospectie met ingreep in de bodem door Solva in 2015. Nog niet opgenomen in de CAI. Twee baksteenovens, evenals bewoningssporen uit de vroege ijzertijd en de middeleeuwen. In de vulling van enkele sporen werden enkele fragmenten aardewerk met silexverschraling en een pijlpunt gerecupereerd die, algemeen gesteld, geplaatst kunnen worden in het neolithicum.

1.2.2.3 Projectgebied gesitueerd ten aanzien van zijn landschappelijk en culturele kader

Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de meest recente middenschallige orthofoto tov. Zijn cultuurhistorisch en landschappelijk kader (bron: Geopunt).

Zo'n 500 meter ten oosten van het projectgebied ligt het bouwkundig relict van Abdij Ter Rozen. Deze abdij werd in de eerste helft van de 13de eeuw gesticht en maakte deel uit van de Cisterciënzerinnenorde. In 1567 werd de abdij gedeeltelijk platgebrand door geuzen. Kloosterlingen zochten onderkomen in Aalst en Keulen. Voor 1597 werden de opnieuw gebouwen opnieuw bewoond en kende de site een langzame wederopbouw. Een aquarel van circa 1646 geeft de toenmalige toestand weer: toegangspoort met heden bewaarde rozendreef, rechts eilandje met moestuin, daarboven omsloten abdijsheve; daarachter abdijskerk met rechts het abdiskwartier; binnenplaats omsloten door de eigenlijke kloostergebouwen, verder dienstgebouwen en uitgestrekte landerijen. De abdij werd openbare verkocht na de Franse Omwenteling op 17 december 1797. Van de kloostergebouwen is vandaag de dag niets overgebleven. Heden bevindt zich op het domein een school voor gehandicapte kinderen, deels ondergebracht in een herenwoning uit de 19de eeuw.⁵

1.3 Conclusie en syntheseplan

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe woonruimte met klassieke eengezinswoningen, woningen met een collectief karakter, groenzones en belendende infrastructuur. Het totale plangebied is

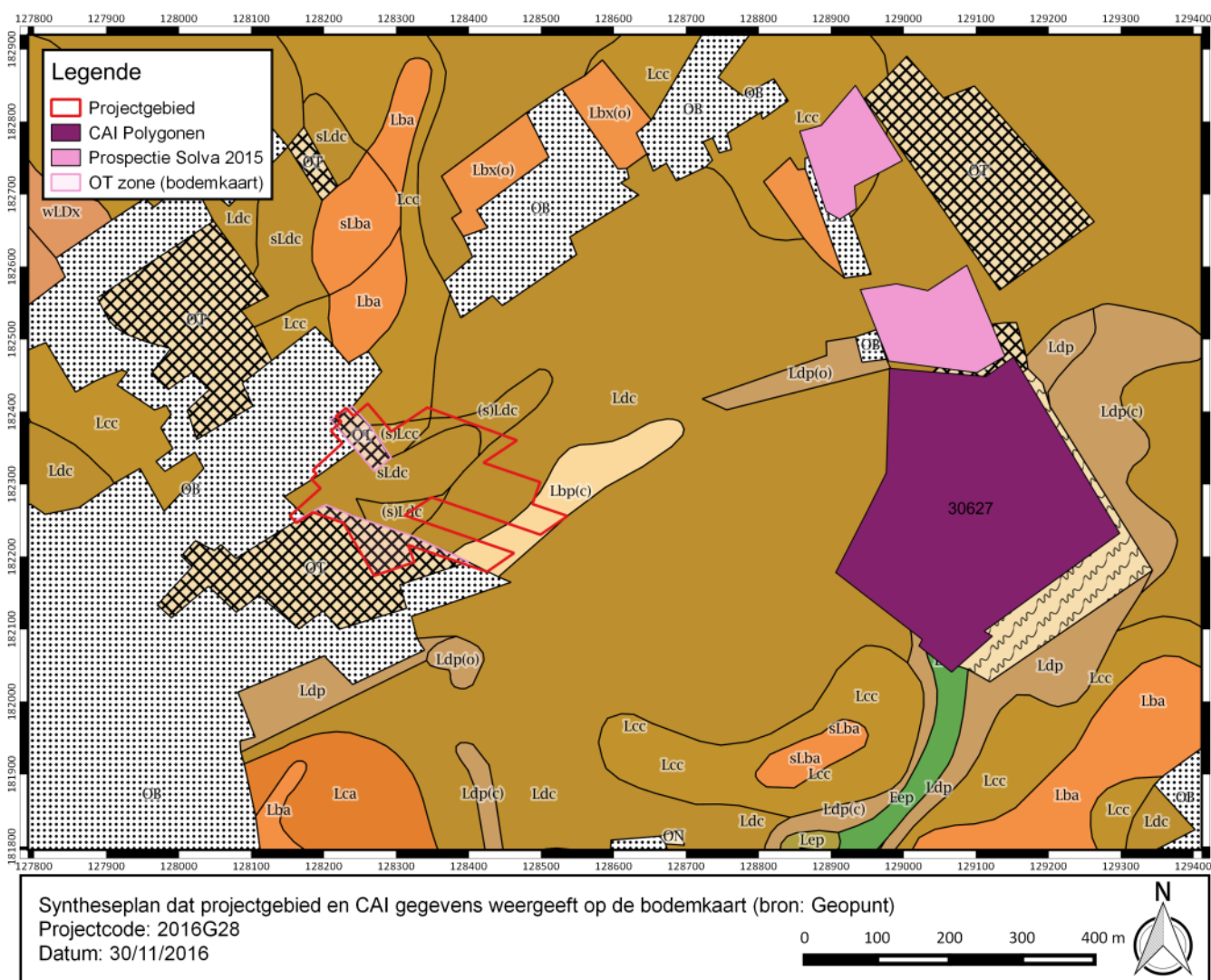
⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Abdij ter Rozen, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/160> (geraadpleegd op 13 september 2016).

ca. 4,67ha groot. Doel van deze bureaustudie is bepalen van het archeologisch potentieel en de mogelijke impact van de geplande werken hierop. Momenteel is het terrein voor het grootste deel in gebruik als akker, een ander deel ligt braak.

Landschappelijk gezien is het projectgebied gelegen in de zandleemstreek, in de Dendervallei. Gelegen op de zuidelijke flank van een helling, ten noorden van de Molenbeek is het projectgebied zeer aantrekkelijk voor gemeenschappen in het verleden. Puur op basis van het landschappelijk kader is de archeologische trefkans zeer groot.

De beschikbare bronnen in combinatie met de gegevens van de Centraal Archeologische Inventaris wijzen op een aanzienlijk archeologisch potentieel in de ruime omgeving van het plangebied. Vooreerst is er de nabijheid van de toenmalige Cisterciënzerabdij "Ten Rozen". Vondsten meer naar het oosten tonen vooral een aanwezigheid in het Neolithicum. Recent onderzoek op ca. 500m afstand van het plangebied bracht resten uit het Neolithicum, ijzertijd, romeinse periode en middeleeuwen aan het licht. De landschappelijke situatie, in combinatie met de gekende archeologische waarden wijzen dus op een aanzienlijk archeologisch potentieel op en in de ruime omgeving van het plangebied.

Gelet op de aard van de geplande ingrepen en de kwetsbaarheid van het bodemarchief moet uitgegaan worden van een acute bedreiging die pas echt in kaart gebracht kan worden door middel van verder onderzoek met ingreep in de bodem, bestaand uit proefsleuven.

Figuur 30: synthesepan.

1.3.1 Samenvatting gericht op gespecialiseerd publiek

In het kader van de geplande aanleg van een verkaveling te Aalst dient een archeologienota toegevoegd te worden aan de vergunningsaanvraag. Dit bureauonderzoek vormt hierin de eerste stap.

Het projectgebied is gelegen net ten noordoosten van de stadskern van Aalst, tussen de Botermelkstraat en de Rozendreef. Het landschappelijk kader indiceert een grote trefkans op archeologisch vlak. Cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter dat tot heden ongewijzigd bleef. Hoewel geen gekende archeologische waarden op het plangebied aanwezig zijn, wijzen indicatoren in de ruime omgeving op een hoog archeologisch potentieel. De geplande werkzaamheden vormen dan ook een acute bedreiging voor het bodemarchief op het terrein. Omwille van deze bedreiging is verder archeologisch onderzoek aangewezen.

1.3.2 Samenvatting gericht op niet-gespecialiseerd publiek

In het kader van de bouw van een nieuwe verkaveling te Aalst dient een archeologienota opgemaakt te worden. Het projectgebied is gelegen tussen de Botermelkstraat en de Rozendreef. In de omgeving van het terrein zijn relevante archeologische vindplaatsen gekend. Voor zover gekend is de ondergrond op de terreinen nog intact. Hierdoor bestaat de kans dat er zich nog resten in de ondergrond bevinden. De geplande werken vormen daarom helaas een bedreiging voor eventueel aanwezige archeologische resten. Omwille van deze zaken is verder onderzoek noodzakelijk.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Jacobs P., De Ceukelaire M., De Breuck W. en De Moor G., 1996. Toelichtingen bij de Geologische Kaart van België - Vlaams Gewest, Kaartblad 22, Gent. Belgische Geologische Dienst en Vlaamse overheid, afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, 61p.

Haecon, De Moor, G. 2000. Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, kaartblad 22, Gent. Vlaamse overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

Projectcode	2016G28
Onderwerp	Aalst Ten Rozen
Plannummer	1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/10/2016

Plannummer	2
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	3
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	4
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Mogelijkverstoorde zones
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/11/2016

Plannummer	5
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	6
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Bestaande toestand
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	7
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Inrichting stedelijke natuur
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	8
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Inrichting voor de zachte weggebruiker
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	9
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Inrichting autovrij binnengebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	10
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Inrichting bouwvelden met gemixt programma
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	11
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Traditionele landschappenkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	12
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Tertiair geologische kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	13
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Quartaire geologische kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	14
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Samengestelde geologische kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/09/2016

Plannummer	15
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	16
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Bodemerosie/perceel
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	17
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Digitaal hoogtemodel van Vlaanderen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	18
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	19
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Waterlopen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	20
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Sanderus - Aalst
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1641

Plannummer	21
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Ferraris
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1771-1777

Plannummer	22
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Ca. 1840

Plannummer	23
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Popp-kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1842-1879

Plannummer	24
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	25
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1979-1990

Plannummer	26
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2000-2003

Plannummer	27
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2015

Plannummer	28
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	CAI
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/11/2016

Plannummer	29
Type plan	Orhtofoto
Onderwerp plan	Cultuurhistoriek
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	20/10/2016

Plannummer	30
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Syntheseplan
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/11/2016